

Bryssel 25.3.2021
SWD(2021) 70 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

**Euroopan rakenne- ja investointirahastoista saaduilla varoilla perustettujen
rahoitusvälineiden valtiontukea koskevat PÄIVITETYT ohjeet ohjelmakaudelle 2014–
2020**

VASTUUVAPAUSLAUSEKE

Tämä on komission yksiköiden laatima valmisteluasiakirja. Siinä annetaan sovellettavaan EU:n lainsäädäntöön perustuvia teknisiä ohjeita Euroopan rakenne- ja investointirahastojen seurantaan, valvontaan tai täytäntöönpanoon osallistuville kollegoille ja tahoille tätä alaa koskevien EU:n sääntöjen soveltamista varten. Valmisteluasiakirjan tavoitteena on selittää kyseisiä sääntöjä ohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi ja hyvien käytäntöjen edistämiseksi. Näillä ohjeilla ei kuitenkaan rajoiteta unionin tuomioistuimen ja yleisen tuomioistuimen tulkintoja eikä komission päätöksiä.

Sisällysluettelo

1. Tausta	4
2. Valtiontuki rahoitusvälineiden eri tasoilla.....	5
3. Valtiontuki rahoitusvälineissä	5
3.1. Valtion varat ja valtion toimenpiteeksi katsominen	6
3.1.1. Euroopan rakenne- ja investointirahastot	6
3.1.2. Muut EU:n rahastot ja ERI-rahastot, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti .	8
3.1.3. ERI-rahastoista tulevat osuudet EU:n rahastoissa, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti	8
3.1.4. EIP-ryhmän omat varat	9
3.1.5. Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takauksella katetut EIP-ryhmän omat varat.....	10
3.1.6. Valtiontuen arviointitarve valtion varoja koskevan kriteerin osalta varojen lajin mukaan	11
3.2. Rahoitusvälineisiin osallistuvat yritykset	11
3.3. Etu	12
3.4. Kilpailun vääristyminen ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan / vähämerkityksinen tuki	14
4. Ilmoitusvelvollisuutta koskevat poikkeukset	16
5. Käyttövalmiit rahoitusvälineet	17
6. Tapaukset, joissa valtiontuki-ilmoitus on tehtävä	18
LIITE.....	19
Lyhenneluettelo.....	40
Luettelo säädöksistä	43

1. Tausta

Valtiontukisääntöihin perustuva arviointi ja valtiontukisääntöjen noudattaminen ovat ratkaisevan tärkeitä toimivien sisämarkkinoiden säilyttämiseksi. Valtiontukisääntöjen soveltaminen kannustaa taloudelliseen tehokkuuteen ja estää sen, että julkinen tuki vääristäisi kohtuuttomasti kilpailua, mikä olisi koko unionin etujen vastaista. Valtiontuki on tärkeä väline tasavertaisten toimintaedellytysten luomiseksi kaikille yrityksille. Sen vuoksi on tarpeen, että jäsenvaltiot varmistavat valtiontukisääntöjen noudattamisen myöntäessään tukea rahoitusvälineillä, jotka rahoitetaan (osittain) Euroopan rakenne- ja investointirahastoista.

Rahoitusvälineitä koskevien valtiontukisääntöjen merkityksestä muistutetaan useissa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen¹ IV osaston säännöksissä, erityisesti sen 6, 37, 38, 42 ja 44 artiklassa. Valtiontukikysymyksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota seuraavista syistä:

- Valtiontuen säädöskehys muuttui huomattavasti kaudella 2013/2014, jolloin lisättiin mahdollisuuksia varmistaa valtiontuen soveltuvuus.
- Valtiontukea voidaan käyttää rahoitusvälineiden eri tasoilla, myös rahoituksen välittäjien, rahastonhoitajien ja yhteissijoittajien tasolla. Kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät eivät välttämättä ole tietoisia eri tasoilla mahdollisesti käytettävistä valtiontuista ja siitä, että valtiontukisääntöjen noudattaminen on varmistettava kaikilla näillä tasoilla.
- Rahastonhoitajat ja sijoittajat (rahoituslaitokset, liikepankit) ovat harvoin erityisen perehtyneitä valtiontukisääntöihin.
- Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus mahdollistaa rahoitusvälineiden käytön kaikkien temaattisten tavoitteiden toteuttamiseen. Komissio tarjoaa tietyille aloille niin kutsuttuja käyttövalmiita rahoitusvälineitä, joiden osalta valtiontukisääntöjen noudattaminen on jo tarkistettu.

Tämän valmisteluasiakirjan **tarkoituksena** on helpottaa valtiontukisääntöjen soveltamista rahoitusvälineiden alalla ja esittää erilaisia mahdollisuuksia varmistaa, että valtiontukisääntöjä noudatetaan.

Euroopan komissio on hyväksynyt **tilapäiset puitteet**², joiden avulla EU:n jäsenmaat voivat hyödyntää valtiontukisääntöjen mukaista täyttä joustovaraa talouden tukemiseksi **covid-19-epidemian** yhteydessä. Tilapäiset puitteet ovat voimassa joulukuun 2020 loppuun saakka. Komissio arvioi ennen kyseistä päivämäärää, onko niitä tarpeen jatkaa.

Tilapäiset puitteet täydentävät tässä valmisteluasiakirjassa kuvattuja jäsenvaltioiden lukuisia mahdollisuuksia suunnitella toimenpiteitä nykyisten EU:n valtiontukisääntöjen mukaisesti. Valtiontukea sisältävien rahoitusvälineiden osalta tilapäiset puitteet ovat

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

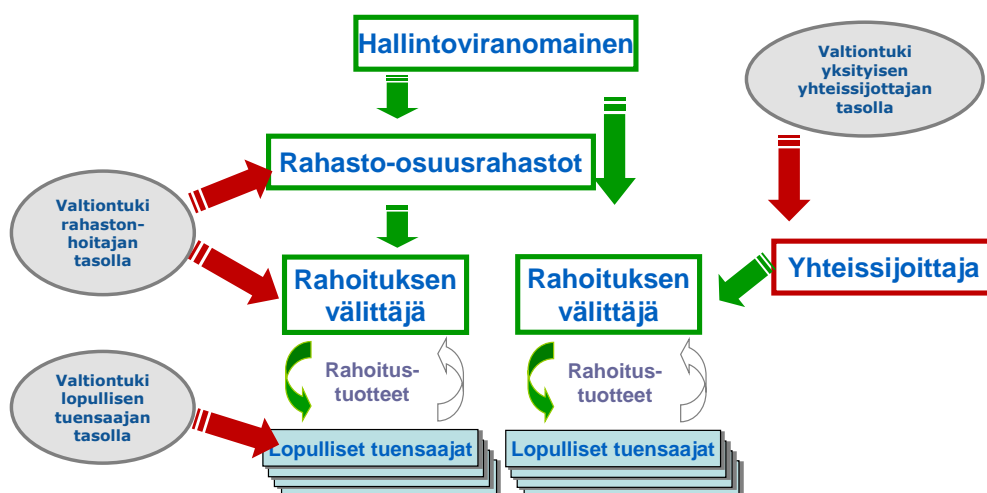
² Komission 19. maaliskuuta 2020 antama tiedonanto ”Tilapäiset puitteet valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa” (EUVL C 91I, 20.3.2020, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 3 päivänä huhtikuuta, 8 päivänä toukokuuta, 29 päivänä kesäkuuta ja 13 päivänä lokakuuta 2020, saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html

tilapäinen lisämahdollisuus tehdä tuesta EU:n valtioneuvoston sääntöjen mukaista. Näiden tilapäisten puitteiden piiriin kuuluvia tilapäisiä tukitoimenpiteitä voidaan yhdistää vähämerkityksistä tukea koskevien asetusten mukaiseen tukeen tai ryhmäpoikkeusasetusten mukaiseen tukeen edellyttäen, että mainittujen asetusten säännöksiä ja tukien yhdistämistä koskevia sääntöjä noudatetaan.

2. Valtiontuki rahoitusvälineiden eri tasoilla

Rahoitusvälineet ovat usein rakenteeltaan monikerroksisia, millä pyritään kannustamaan talouden toimijoita (**sijoittajia**) tarjoamaan rahoitusta **lopullisille tuensaajille**. Tämä voi olla valtiontukea sijoittajille ja/tai lopullisille tuensaajille, jolloin valtioneuvoston sääntöjä on noudatettava. Rahoitusvälineisiin voi lisäksi liittyä yksi tai useampi **rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaava elin** (esim. rahoituksen välittäjät), joka voi myös olla valtiontuen saaja, jolloin siihen sovelletaan valtioneuvoston sääntöjä.

Rahoitustuki voi rahoitusvälineen rakenteen perusteella olla valtiontukea kaikilla kolmella mainitulla tasolla toimiville yrityksille, vaikka jäsenvaltion viranomaisen (esim. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisen hallintoviranomaisen) aikomuksena olisikin hyödyttää vain lopullisia tuensaajia. Valtioneuvoston sääntöjen noudattaminen on varmistettava kaikilla rahoitusvälineen täytäntöönpanoon osallistuvilla tasoilla.

Komission tiedonannossa valtioneuvoston käsitteestä³ annetaan valtiontukea koskevat yksityiskohtaiset ohjeet, jotka soveltuvat myös rahoitusvälineisiin. Tiedonanto sisältää lisäksi yleisiä selityksiä ja esimerkkejä.

3. Valtiontuki rahoitusvälineissä

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus'⁴, 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin

³ Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtioneuvoston käsitteestä (EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1), ks. erityisesti kohta 60.

⁴ Euroopan unionista tehty sopimus (konsolidoitu toisinto) ja Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (konsolidoitu toisinto) (EUVL C 326, 26.10.2012, s. 1).

yritystä tai tuotannonalaa, on valtiontukea siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.⁵

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan valtiontuen olemassaoloon sovelletaan seuraavia vaatimuksia (selitetään tarkemmin kohdissa 3.1–3.4)⁶:

- tuki rahoitetaan valtion varoista, ja tukitoimenpide katsotaan valtion toimenpiteeksi
- tuensaaja on yritys
- tuki suosii yritystä, eli tuesta koituu etua yritykselle
- tuki vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontuen olemassaolon ehdot ovat kumulatiivisia. Tuki on valtiontukea vain, jos kaikki ehdot täyttyvät. Siksi julkinen tuki ei ole valtiontukea, jos yksikin ehdoista jää täyttymättä. Ehtojen täytyminen on tarkistettava kaikilla kolmella edellä mainitulla tasolla.

3.1. Valtion varat ja valtion toimenpiteeksi katsominen⁷

Tuen myöntäminen suoraan tai välillisesti valtion varoista ja tämän katsominen valtion toimenpiteeksi ovat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontuen olemassaolon ehtoja. Niitä tarkastellaan usein yhdessä, kun toimenpidettä arvioidaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sillä ne molemmat liittyvät kyseessä olevan tuen julkiseen alkuperään.

Jäsenvaltioiden kansalliset julkiset varat ovat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja. Myös unionin talousarviosta peräisin olevat varat katsotaan valtion varoiksi (ja niiden käyttö valtion toimenpiteeksi), jos kansalliset viranomaiset voivat päättää, miten kyseisiä varoja käytetään.

Jos unionin varoja sen sijaan hallinnoi suoraan tai välillisesti unioni (tai jokin kansainvälinen instituutio) eikä kansallisilla viranomaisilla ole oikeutta päättää niiden käytöstä, varoja ei katsota valtion varoiksi eikä niiden käyttöä valtion toimenpiteeksi.

3.1.1. Euroopan rakenne- ja investointirahastot

Valtaosaa koheesiopolitiikan kannalta merkittävistä Euroopan rakenne- ja investointirahastoista (ERI-rahastot) hallinnoidaan yhteistyössä (jaettu hallinnointi)⁸.

⁵ Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon (maaseuturahasto) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon (EMKR) sovelletaan erityisiä valtiontukisääntöjä, ks. asetuksen (EU) N:o 508/2014 8 artiklan 2 kohta (EUVL L 149, 20.5.2014, s. 1) (EMKR-asetus), ja asetuksen (EU) N:o 1305/2013 81 artiklan 2 kohta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487) (maaseuturahastoasetus).

⁶ SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohta sisältää myös lisävaatimuksia, kuten tukitoimenpiteen 'valikoivuus'. Euroopan rakenne- ja investointirahastoista tuetut rahoitusvälineet täyttävät tavallisesti muut SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa esitetyt ehdot, joten niitä ei erikseen käsitellä näissä ohjeissa.

Lisäohjeita toimenpiteen johtumisesta valtiosta on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 3 jaksossa.

⁸ Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1) (koontiasetus tai varainhoitoasetus) 63 artikla.

Jaetussa hallinnoinnissa jäsenvaltiot saavat tavallisesti⁹ päättää rahoituksen käytöstä ja tuen saajista. Tämän päätösvallan vuoksi ERI-rahastot ja kansallinen julkinen (yhteis)rahoitus katsotaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuiksi valtion varoiksi ja niiden käyttö valtion toimenpiteeksi. Tulkinta pysyy samana myös siinä tapauksessa, että kansalliset viranomaiset antavat rahoitusvälineiden täytäntöönpanon sopimusten perusteella Euroopan investointipankkiryhmän (EIP-ryhmän) tai jonkun muun tahon tehtäväksi.

Näin ollen jos ERI-rahastoista myönnettyä rahoitusta ja kansallista julkista (yhteis)rahoitusta hallinnoidaan yhteistyössä ja rahoitukseen osallistuvilla jäsenvaltioilla on oikeus päättää kyseisten varojen käytöstä, varat katsotaan valtioneuvoston sääntöissä tarkoitetuiksi valtion varoiksi ja niiden käyttö valtion toimenpiteeksi. Tämä merkitsee myös sitä, että rahoitusvälineisiin, joita hallinnoidaan hallintoviranomaisen toimesta tai sen vastuulla (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 1 kohdan b alakohta), sovelletaan valtioneuvoston sääntöjä.

Esimerkki:

Hallintoviranomainen käyttää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR)¹⁰ varoja aloittelevia pk-yrityksiä tukevan rahaston perustamiseen. EAKR-varoja hallinnoidaan yhteistyössä.

Yhteistyössä hallinnoitavat EAKR-varat katsotaan valtion varoiksi. Jos kaikki muut SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaiset valtioneuvoston sääntöjen perusteet täyttyvät, toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston sääntöjä. Sääntöjen noudattaminen on varmistettava rahaston hallinnan, sijoittajien ja lopullisten tuensaajien tasolla.

Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 (maaseuturahastoasetus) puitteissa toteutettavien rahoitusvälineiden yhteydessä **maatalouden alkutuotantoon** sovelletaan erityisiä valtioneuvoston sääntöjä. Maaseuturahastoasetuksen 81 artiklan 2 kohdan nojalla maatalouden alkutuotantoon (liitteessä I tarkoitettut tuotteet) ei sovelleta valtioneuvoston sääntöjä SEUT-sopimuksen 42 artiklan mukaisesti. Maaseuturahaston puitteissa toteutettavilla rahoitusvälineillä tuetun liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden tuotannon on kuitenkin noudatettava yleisiä valtioneuvoston sääntöjä.

Jos maataloustuotantoa tuetaan muusta kuin maaseuturahastosta rahoitetuilla rahoitusvälineillä, valtioneuvoston sääntöjä on noudatettava, jollei muualla toisin säädetä.

Kalastuksen ja vesiviljelyn alalla kalastukseen liittyvään Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) rahoitukseen ei tietyissä tapauksissa SEUT-sopimuksen 42 artiklan ja EMKR-asetuksen 8 artiklan mukaisesti sovelleta valtioneuvoston sääntöjä. EMKR-asetuksen 8 artiklan mukaan maksuja, jotka jäsenvaltiot suorittavat EMKR-asetuksen (EU) N:o 508/2014 mukaisesti EMKR:n osarahoituksena, ei pääsääntöisesti katsota valtioneuvoston tueksi.

⁹ Katso poikkeukset jäljempänä kohdassa 3.1.3.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1301/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastosta ja Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitetta koskevista erityissäännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1080/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 289).

3.1.2. Muut EU:n rahastot ja ERI-rahastot, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti¹¹

Sellaista unionin rahoitusta ei katsota valtion varoiksi, jonka toteuttaa joko komissio suoraan tai mikä tahansa valtuutettu yhteisö välillisesti, mukaan lukien EIP-ryhmä (sekä EIP että EIR), Euroopan komission (taikka jonkin muun EU:n toimielimen tai yksikön) toimeksiannosta ja jonka käytöstä kansalliset viranomaiset eivät siten päättä. Tällaista rahoitusta ei katsota valtion toimenpiteeksi eikä siten valtiontueksi.

On kuitenkin huomattava, että varainhoitoasetuksessa säädetään, että unionin rahoitusvälineet eivät saa vääristää kilpailua sisämarkkinoilla ja niiden on oltava valtiontukisääntöjen mukaisia.¹² Unionin rahoitusvälineitä, myös valtuutettujen yhteisöjen kanssa tehtäviä sopimuksia, sääntelevä oikeudellinen kehys on laadittu, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaisuus valtiontukisääntöjen kanssa. Rahoitusvälineet on suunniteltava valtiontukisääntöjen mukaisiksi.

Esimerkki:

Euroopan investointipankki perustaa komission pyynnöstä rahaston Horisontti 2020 -puiteohjelmasta¹³ saaduilla varoilla. Horisontti 2020 -puiteohjelmasta saadut varat ovat unionin varoja, ja EIP hallinnoi tätä rahastoa niin sanotun välillisen hallinnoinnin mallin mukaisesti.

Horisontti 2020 -puiteohjelmasta saatuja varoja ei katsota valtion varoiksi. Siksi rahastoa, joka on rahoitettu vain kyseisillä varoilla, ei katsota valtiontueksi. Varainhoitoasetuksessa (ja Horisontti 2020 -asetuksen johdanto-osan 42 kappaleessa) säädetään kuitenkin, että valtiontukisääntöjen noudattaminen on varmistettava. Rahaston perustamista ja täytäntöönpanoa koskevien komission vahvistamien sääntöjen on siten oltava yhdenmukaisia valtiontukisääntöjen kanssa.

Horisontti 2020 -puiteohjelmaa koskeva asetus ja ohjelman täytäntöönpanosäännöt, erityisesti valtuutus sopimus ja sijoituksen alustavat ehdot, on laadittu valtiontukisääntöjen mukaisiksi. Myös Horisontti 2020 -rahaston perustamishdotukset tarkistetaan sen osalta, noudattavatko ne Horisontti 2020 -puiteohjelman sääntöjä.

Jos Horisontti 2020 -puiteohjelmasta saaduilla varoilla perustettua rahastoa rahoitetaan myös muista julkisista varoista (kansallisista julkisista varoista tai ERI-rahastojen varoista), kyseinen osuus rahoituksesta saatetaan katsoa valtion varoiksi ja näiden varojen käyttö valtion toimenpiteeksi vain, jos rahoitukseen osallistuvilla jäsenvaltioilla on oikeus päättää kyseisten varojen käytöstä. Kyseisille rahoitusosuuksille on tehtävä lisäksi valtiontukitarkistus, jos kaikki muutkin SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut valtiontuen olemassaolon ehdot täyttyvät.

3.1.3. ERI-rahastoista tulevat osuudet EU:n rahastoissa, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti

Jäsenvaltiot voivat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan osoittaa ERI-rahastoista rahoitusosuuksia unionin tasolla

---

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 4 artiklan 7 kohdassa mainitaan unionin varat, joita ei hallinnoida yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

¹² Varainhoitoasetuksen 209 artiklan 2 kohdan c alakohta.

¹³ Horisontti 2020 -puiteohjelman perustana on tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta ”Horisontti 2020” (2014–2020) ja päätöksen N:o 1982/2006/EY kumoamisesta 11 päivänä joulukuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1291/2013 (Horisontti 2020 -asetus) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 104).

perustettuihin rahoitusvälineisiin (joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti). Tällaisia rahoitusosuuksia ei katsota valtion varoiksi eikä niiden käyttöä valtion toimenpiteeksi, mikäli rahoitukseen osallistuva jäsenvaltio ei aseta kyseisten ERI-rahastoista saatujen varojen käytölle mitään ehtoja lukuun ottamatta toimenpideohjelmaan määritettyä ehtoa, jonka mukaan ERI-rahastoista tulevat osuudet on sijoitettava rahoitukseen osallistuvan jäsenvaltion alueelle. Tämä ehto ei tekisi varojen käytöstä kyseisen jäsenvaltion toimenpidettä, koska ERI-rahastojen varoja jaetaan jäsenvaltioille sellaisten unionin sääntöjen mukaisesti, joissa on jo määritetty, minkä jäsenvaltion alueelle kyseiset varat tulee sijoittaa¹⁴.

Mikäli ERI-rahastoista tulevat osuudet täyttävät edellä mainitut ehdot, niitä ei katsota SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Tällöin niiden käytössä ei myöskään tarvitse noudattaa valtiontukisääntöjä. Kun sen sijaan otetaan huomioon, että EU:n tason rahoitusvälineiden on oltava valtiontukisääntöjen mukaisia, kuten kohdassa 3.1.2 todetaan, komissio varmistaa jo rahoitusvälineen rakennetta suunnitellessaan sen, että niin unionin varat kuin niiden lisäksi ERI-rahastoista saadut varat ovat valtiontukisääntöjen mukaisia.

3.1.4. EIP-ryhmän omat varat

Kun EIP-ryhmä (sekä EIP että EIR) sijoittaa omia varoja omalla riskillään, ne katsotaan valtiontukisääntöissä luonteeltaan yksityiseksi rahoitukseksi, eivätkä ne ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tämä merkitsee myös sitä, että EIP:n ja EIR:n omia varoja, jotka ne sijoittavat *kokonaan* omalla riskillään, ei oteta huomioon *vähämerkityksisen* tuen enimmäismäärän, ilmoituskynnyksiarvojen tai tukintensiteettien laskennassa.

Jos jäsenvaltiot kuitenkin tarjoavat takauksia tai muuta tukea EIP-ryhmälle, se ei sijoita varoja *kokonaan* omalla riskillään. Tällöin EIP-ryhmän sijoittamia varoja ei voida katsoa valtiontukipolitiikassa tarkoitettulla tavalla luonteeltaan yksityisiksi. Lisäksi tällaiset takaukset sisältävät valtion varoja ja niiden hyödyntäminen katsotaan valtion toimenpiteeksi, joten varoja käytettäessä on noudatettava valtiontukisääntöjä.

Esimerkki:

Tilanne A: EIP perustaa rahaston omilla varoillaan ilman minkäänlaista tukea (esimerkiksi takauksia) jäsenvaltioilta tai unionin varoista. EIP:n varat katsotaan yksityisiksi varoiksi. Siksi niihin ei sovelleta valtiontukisääntöjä.

Tilanne B: EIP saa kansallista julkista tukea ja/tai tukea ERI-rahastoista, esimerkiksi takauksen, joka kattaa (osittain) uusiin myönnettäviin lainoihin liittyvän EIP:n riskin. Tällaisessa tapauksessa EIP:n sijoittamia varoja ei katsota valtiontuen valvonnan kannalta yksityisiksi. Jos kaikki muutkin valtiontuen olemassaolon ehdot täyttyvät,

¹⁴ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 70 artiklassa vaaditaan, että jäsenvaltiot tukevat toimia tietyllä ohjelma-alueella. Myönnettävien varojen jäsenvaltiokohtainen jakauma määräytyy yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteessä VII olevalla ja komission täytäntöönpanopäätöksessä (2014/190/EU) esitetyllä menettelyllä. Komission täytäntöönpanopäätös, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja koheesiorahaston Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisten kokonaismäärärahojen jäsenvaltiokohtaisen vuosijakauman, nuorisotyöllisyysaloitteen erityismäärärahojen jäsenvaltiokohtaisen vuosijakauman ja tukikelpoisten alueiden luettelon sekä kunkin jäsenvaltion koheesio- ja rakennerahastomäärärahoista Verkkojen Eurooppa -välineelle ja vähävaraisimmille suunnattuun apuun siirrettävien määrien vahvistamisesta kaudelle 2014–2020 (tiedoksiannettu numerolla C(2014) 2082), EUVL L 104, 8.4.2014).

julkisen takauksen on noudatettava valtiontukisääntöjä (koska se rahoitetaan valtion varoista ja se katsotaan valtion toimenpiteeksi).

3.1.5. Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takauksella katetut EIP-ryhmän omat varat¹⁵

EU:n ESIR-asetuksen nojalla myöntämää talousarviotakuuta ja taattua EIP:n rahoitus- tai investointitoimintaa ei katsota valtion varoiksi, joten ne eivät ole valtiontukea. Näin ollen ESIR-takauksella katettujen EIP-ryhmän omien varojen käyttö ei edellytä valtiontuen valvontaa. ESIR-varoilla tuettuja hankkeita tai investointijärjestelyjä voidaan yhdistää ERI-rahastoista tai kansallisista julkisista varoista jaettavaan rahoitustukeen (yhteisrahoitus). Tällaisissa tapauksissa ESIR-rahoituksen lisäksi saatavaan rahoitukseen sovelletaan valtiontukisääntöjä, kuten kohdassa 3.1.1 selitetään.

Niin sanotun koontiasetuksen¹⁶ tultua voimaan 2. elokuuta 2018 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 39 a artikla mahdollistaa sen, että hallintoviranomainen myöntää ERI-rahastojen varoja rahoitusvälineeseen, jossa tällainen rahoitusosuus yhdistetään ESIR-rahaston puitteissa EIP:n rahoitustuotteisiin uutena täytäntöönpanovaihtoehtona yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 39 a artiklan 6 kohdassa toistetaan, että sovellettavan lainsäädännön, myös valtiontukilainsäädännön, noudattaminen on varmistettava kaikkien ERI-rahasto-ohjelmasta osoitettavien rahoitusosuuksien osalta, kuten näissä ohjeissa ja ERI-rahastojen ja ESIR-rahaston yhdistelmää koskevissa ohjeissa, jotka sisältävät myös valtiontukea koskevia ohjeita, selitetään.¹⁷

Esimerkki:

EIP perustaa rahaston omilla varoillaan, joille on saatu ESIR-takaus.

Rahaston perustamiseen ja täytäntöönpanoon ei käytetä valtion varoja, eivätkä ne siksi kuulu valtiontuen valvonnan piiriin.

Jos rahasto kuitenkin saa lisävaroja ERI-rahastoista tai kansallisista julkisista varoista, tuki katsotaan tältä osin valtion varoiksi. Jos lisäksi muut valtiontuen käsitteen ehdot täyttyvät, tuen on noudatettava valtiontukisääntöjä.

On huomattava, että EIP-ryhmän varat, joille on saatu ESIR-takaus, eivät ole omalla riskillä sijoitettuja. Siksi EIP-ryhmän sijoitusta ei tässä tapauksessa voida katsoa valtiontukisääntöjen edellyttämäksi yksityiseksi sijoitukseksi eli EIP-ryhmän omaksi rahoitusosuudeksi, johon ei liity mitään julkista tukea, tai yksityisen sijoittajan rahoitusosuudeksi.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/1017, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto (EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1).

¹⁶ Ks. alaviite 8.

¹⁷ <https://www.fi-compass.eu/publication/ec-regulatory-guidance/new-guidelines-combining-european-structural-and-investment-funds>

3.1.6. Valtiontuen arviointitarve valtion varoja koskevan kriteerin osalta varojen lajin mukaan

Varojen laji				
ERI-rahastojen varat (jaettu hallinnointi)	Kansalliset julkiset varat	Suoraan tai välillisesti hallinnoitut unionin varat (esim. Horisontti 2020 - puiteohjelman, COSME-ohjelman ¹⁸ tai ERI-rahastojen suoraan tai välillisesti hallinnoitut varat, taikka ERI-rahastoista ehdoitta siirretyt varat, ks. kohta 3.1.3)	EIP-ryhmän omat varat (riskiä ei kateta eikä muuta tukea saada unionin varoista tai kansallisista julkisista varoista)	ESIR-takauksella katetut EIP-ryhmän omat varat
Valtion varoja: kyllä Valtiontukisääntöjä noudatettava ¹⁹	Valtion varoja: kyllä Valtiontukisääntöjä noudatettava	Valtion varoja: ei Komissio on varmistanut valtioneukisääntöjen noudattamisen rahoitusvälineen tasolla	Valtion varoja: ei Ei valtioneukia koskevia vaatimuksia	Valtion varoja: ei Ei valtioneukia koskevia vaatimuksia (ks. myös kohta 3.1.5)
Jos käytetään eri lajisten varojen yhdistelmää, valtioneukisääntöjen soveltaminen on tarkistettava osuuskohtaisesti.				

3.2. Rahoitusvälineisiin osallistuvat yritykset²⁰

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtioneukien käsite edellyttää, että tukea myönnetään yritykselle. Euroopan unionin tuomioistuin on johdonmukaisesti määritellyt yritykset taloudellista toimintaa harjoittaviksi yksiköiksi riippumatta niiden

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1287/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yritysten kilpailukykyä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan ohjelman (COSME) (2014–2020) perustamisesta ja päätöksen N:o 1639/2006/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 33).

¹⁹ Maaseuturahastoon ja EMKR-rahastoon sovelletaan erityisiä valtioneukisääntöjä.

²⁰ Lisätietoja yrityksen käsitteestä on valtioneukien käsitteestä annetun tiedonannon 2 jaksossa.

oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.²¹ Taloudellista toimintaa on toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan tietyillä markkinoilla.²²

Yrityksen määritelmä merkitsee sitä, että

- tahon oikeudellinen muoto ei ole ratkaisevaa (esimerkiksi julkishallintoon kuuluva taho voidaan katsoa yritykseksi)
- sillä ei ole merkitystä, onko tahon tavoitteena tuottaa voittoa (myös voittoa tavoittelemattomat tahot voivat tarjota tavaroita tai palveluja tietyillä markkinoilla)
- tahon luokittelu yritykseksi liittyy aina tiettyyn toimintaan (taholla voi olla sekä taloudellista että muuta kuin taloudellista toimintaa).

Valtiontuen olemassaolo on tarkistettava kaikkien rahoitusvälineisiin osallistuvien toimijoiden osalta. Siksi kaikkien toimijoiden osalta tulisi selvittää, katsotaanko ne yrityksiksi, jollei valtiontuen olemassaoloa voida sulkea pois muiden SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan vaatimusten perusteella.

Rahoitusvälineisiin osallistuvat rahastonhoitajat ja sijoittajat katsotaan tavallisesti yrityksiksi, koska ne harjoittavat taloudellista toimintaa.²³ Lopullisten tuensaajien osalta tilanne voi olla toinen, etenkin silloin, kun lopulliset tuensaajat ovat yksityishenkilöitä, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa tai jotka osallistuvat toimintaan, jota ei katsota luonteeltaan taloudelliseksi.

3.3. Etu²⁴

Yksi valtiontuen olemassaolon kumulatiivisista edellytyksistä on, että toimenpide tuo etua. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä²⁵. Näin ollen edun (ja siten valtiontuen) olemassaolo voidaan sulkea pois, jos viranomaisten toteuttamat liiketoimet ovat tavanomaisten markkinaolosuhteiden mukaisia. Tässä tapauksessa viranomaisen katsotaan käyttäytyvän kuin vertailukelpoinen markkinataloustoimija.

Seuraavat seikat ovat erityisen merkityksellisiä sovellettaessa markkinataloustoimijatestiä rahoitusvälineisiin:

- a) Etua ei koidu **(yhteis)sijoittajille** (eikä kyseessä tällöin ole valtiontuki), jos julkiset ja yksityiset sijoittajat sijoittavat tasavertaisin ehdoin (*pari passu*) tai jos julkiset investoinnit tehdään vertailuanalyysin tai muiden arviointimenetelmien perusteella markkinatalouden periaatteiden mukaisesti.

---

²¹ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 12.9.2000, Pavel Pavlov ym. v. Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, yhdistetyt asiat C-180/98–C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, 74 kohta.

²² Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 16.6.1987, Euroopan yhteisöjen komissio v. Italian tasavalta, asia C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 kohta.

²³ Jos rahastonhoitaja vain hallinnoi rahastoa eikä sijoita siihen omia varojaan, kyseinen rahastonhoitaja voidaan katsoa pelkäksi välineeksi eikä rahastonhoitajaa tällöin katsota SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi yritykseksi. Ks. asia SA.37824:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/254119/254119_1608806_109_2.pdf;

ks. myös päätös asiassa SA.36904, 71 kohdan b alakohta:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/256075/256075_1711610_153_2.pdf

²⁴ Lisätietoja edun käsitteestä on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4 jaksossa.

²⁵ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.7.1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) ym. vastaan La Poste ym., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60 kohta.

Sijoittamisen katsotaan olevan tasavertaista²⁶, jos

- sijoittamisen ehdot ovat samat julkisille ja yksityisille sijoittajille (julkisten ja yksityisten sijoittajien riskit ja tuotot ovat samat ja jos rahoitusrakenne on monikerroksinen, niillä on samassa riskiluokassa sama etuoikeusasema)
- kumpikin toimijaryhmä toimii samanaikaisesti (julkiset ja yksityiset sijoittajat tekevät sijoituksensa saman sijoitustransaktion kautta)
- yksityisen sijoittajan toimenpiteellä on todellista taloudellista merkitystä (riskirahoitussuuntaviivoissa²⁷ yksityisten sijoitusten vähimmäisosuudeksi vahvistetaan 30 prosenttia).

Mikäli sijoitusolosuhteet ovat (sekä sijoittajien että rahoituksen välittäjän tasolla) markkinataloustoimijatestin mukaiset, valtiontuen olemassaoloa lopullisen tuensaajan tasolla ei enää tarvitse riskirahoitussuuntaviivojen 35 kohdan perusteella tarkistaa.

Jos yksityiset yhteissijoittajat voivat rahoitusvälineen avulla tehdä rahoitussijoituksia yritykseen tai joukkoon yrityksiä eri ehdoin (edullisemmin), kuin samaan yritykseen sijoittavat julkiset sijoittajat, kyseiset yksityiset sijoittajat voivat saada etua tällaisen eriytetyn kohtelun kautta. Tällainen etu voi toteutua etuoikeutettuna tuottona (tuottoon perustuvat kannustimet) tai julkisiin sijoittajiin verrattuna vähäisempänä altistumisena tappioille (tappioriskiltä suojautuminen) siinä tapauksessa, että perustana olevan transaktion tuotto jää huonoksi. Sijoittajille myönnettävän tuen soveltuvuus on varmistettava joko yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 16, 21 ja 39 artiklan ehtojen noudattamisen tai ennakoilmoituksen ja komission hyväksynnän perusteella. Huomaa, että ERI-rahastoista rahoitetuissa rahoitusvälineissä on sallittua kohdella eriytetysti ESIR-rahastosta rahoitettuja yhteisinvestointeja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 43 a artiklan mukaisesti. Markkinatalousperiaatteen mukaisesti toimivien sijoittajien eriytetty kohtelu ei kuitenkaan rajoita unionin valtiontukisääntöjen soveltamista.

Joissakin tapauksissa (esim. takauksien yhteydessä tai kun yksityisiä sijoittajia ei ole) markkinaolosuhteita ei voida välittömästi todeta tasavertaisuutta koskevan testin perusteella. Tämä ei kuitenkaan välttämättä merkitse sitä, että julkinen transaktio ei olisi tapahtunut markkinaolosuhteiden mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa markkinaehtojen mukaisuutta voidaan arvioida vertailuanalyysin tai muiden arviointimenetelmien avulla (esim. investoinnin nettovoittoarvon (nettonykyarvo) määrittämiseksi markkinatalouden yksityisen toimijan näkökulmasta hyväksyttävälle tasolle). Jos transaktion todetaan tapahtuneen markkinaolosuhteiden mukaisesti, sitä ei katsota valtiontueksi.²⁸

- b) **Rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavat elimet (eli rahoituksen välittäjät, rahasto-osuusrahastot ja rahastonhoitajat)** voivat myös olla valtiontuen saajia, jos korvaus niiden palveluista tai rahoitusvälineen täytäntöönpanosta koituneista kuluista on markkinatasoa korkeampi.

²⁶ Lisätietoja tasavertaisista transaktioista on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4.2.3.1 kohdan i alakohdassa.

²⁷ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi (EUVL C 19, 22.1.2014, s. 4).

²⁸ Lisätietoja markkinataloustoimijatestin soveltamisesta on 4.2.3.2 kohdassa.

On useita tapoja selvittää, ovatko rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaaville elimille ja rahastonhoitajille maksettavat korvaukset markkinatason mukaisia. Jos esimerkiksi rahastonhoitaja valitaan kilpailuun perustuvalla, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä valintamenettelyllä, johon ei liity ehtoja, rahastonhoitajalle maksettava korvaus voidaan katsoa markkinatason mukaiseksi. Tämä vaatimus koskee kaikkia rahoitusvälineitä, joihin sovelletaan valtioneuvoston päätöksiä.²⁹

Koontiasetuksella selvennettiin, milloin rahoitusvälineitä tukevat jäsenvaltiot voivat tehdä suoraan julkisessa omistuksessa olevan pankin tai laitoksen kanssa palveluhankintasopimuksia rahoitusvälineiden täytäntöönpanemiseksi.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan b alakohdan iii alakohdan sanamuoto on laadittu siten, että se sulkee jäsenvaltioilta pois mahdollisuuden antaa tällaiselle pankille tai laitokselle kohtuuton etu kilpailijoihin nähden ja mahdollisuuden markkinoiden vääristymiseen.

Jos valintaa ei tehdä kilpailuun perustuvalla, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä valintamenettelyllä, johon ei liity ehtoja, korvausten markkinaehtoisuus voidaan osoittaa muilla tavoilla.

Näiden ohjeiden osassa 5 kuvatuilla käyttövalmiilla rahoitusvälineillä varmistetaan, että yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaiset korvaukset eivät aiheuta huolta valtiontuen osalta.³⁰

Muiden kuin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisten eli käyttövalmiiden rahoitusvälineiden soveltamisalaan kuulumattomien korvausten markkinaehtoisuus olisi arvioitava tapauskohtaisesti.

c) **Lopullisten tuensaajien tasolla:**

Jos laina tai takaus täyttää viitekorkotiedonannossa³¹ tai takauksia koskevan tiedonannon³² 3 kohdassa vahvistetut edellytykset, se katsotaan markkinaehtoiseksi eikä se siten ole valtiontukea lopullisille tuensaajille. Myös muiden tukimuotojen markkinaehtoisuus voi olla mahdollista osoittaa.³³

Koheesiorahoitusta saavan rahoitusvälineen yleisenä tarkoituksena on kuitenkin vastata markkinoiden toimimattomuuteen. Näin ollen tällaisen välineen luonteen vuoksi etua voi syntyä lopullisille tuensaajille, jotka eivät olisi voineet saada sitä markkinoilla.

3.4. Kilpailun vääristyminen ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan / vähämerkityksinen tuki

Valtiontueksi katsotaan vain tuki, joka vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen mukaisen tuen ei myöskään katsota täyttävän kaikkia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa esitettyjä ehtoja. Tällaista tukea ei siis tarvitse ilmoittaa valtiontukena.

²⁹ Lisätietoja on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4.2.3.1 kohdan ii alakohdassa.

³⁰ Tämä toteamus pätee ohjelmakauteen 2014–2020.

³¹ Komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6).

³² Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla Oikaistaan komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL C 244, 25.9.2008, s. 32).

³³ Esimerkkejä on liitteen kohdissa 2.2 ja 2.3.

Rahoituskaudella 2014–2020 sovelletaan pääasiassa komission asetusta (EU) N:o 1407/2013³⁴, jossa yritysکوhtaiseksi vähämerkityksisen tuen enimmäismääräksi säädetään 200 000 euroa kolmen vuoden aikana. Tämän enimmäismäärän lisäksi on noudatettava myös kaikkia muita sovellettavassa vähämerkityksistä tukea koskevassa asetuksessa säädettyjä vaatimuksia.

Vaikka maaseuturahaston rahoittamaan **maatalouden alkutuotantoon** ei sovelleta valtioneuvoston asetuksella, maaseuturahaston rahoitusvälineillä tuetun liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden tuotannon on kuitenkin noudatettava yleisiä valtioneuvoston asetuksella. Vastaavasti maataloustoimintaan, jota tuetaan muusta kuin maaseuturahastosta rahoitetuilla rahoitusvälineillä, sovelletaan valtioneuvoston asetuksella eli maatalouden vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää (25 000 euroa jäsenvaltiota kohti yhdelle yritykselle kolmen varainhoitovuoden aikana) ja muita komission asetuksessa (EU) N:o 1408/2013³⁵ annettuja sääntöjä.

Maksuja, jotka jäsenvaltiot suorittavat EMKR-asetuksen mukaisesti EMKR:n osarahoituksena **SEUT-sopimuksen liitteessä I lueteltujen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden** osalta, ei pääsääntöisesti katsota valtiontueksi (vrt. EMKR-asetuksen 8 artiklan 2 kohta). Muihin kuin kalastukseen liittyviin hankkeisiin tai ohjelmiin (eli yhdenmukaiseen meripolitiikkaan liittyviin asioihin) sovelletaan valtioneuvoston asetuksella. Kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille myönnettävään tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 717/2014 (joka korvaa komission asetuksen (EY) N:o 875/2007)³⁶ kyseisen asetuksen 1 artiklassa mainituin poikkeuksin. Asetuksessa määritetään tuensaajakohtaiseksi enimmäismääräksi 30 000 euroa kolmen vuoden aikana (vähämerkityksisestä tuesta kalastus- ja vesiviljelyalalla annettu asetus). Kunkin jäsenvaltion on lisäksi noudatettava vähämerkityksisestä tuesta kalastus- ja vesiviljelyalalla annetun asetuksen liitteessä säädettyä kokonaismäärän ylärajaa (niin kutsuttu kansallinen yläraja) myöntäessään tukia kalastus- ja vesiviljelyalalla toimiville yrityksille. Komission asetuksessa vähämerkityksisestä tuesta kalastus- ja vesiviljelyalalla annettujen muiden sääntöjen lisäksi kaikille kalastus- ja vesiviljelyalalla toimiville yrityksille kolmen vuoden aikana myönnettävä vähämerkityksinen tuki saa olla enintään 2,5 prosenttia jäsenvaltion vuosittaisesta pyynti-, jalostus- ja vesiviljelytoiminnan liikevaihdosta.

Vähämerkityksisestä tuesta annettua asetusta voidaan soveltaa kaikkiin rahoitusvälineisiin osallistuviin toimijoihin. Kaikkien asetuksen vaatimusten on kuitenkin täyttyvä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä seuraaviin seikkoihin:

ERI-rahastojen sääntöjen mukaan rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien elinten ei pitäisi saada täytäntöönpanoon valtiontukea, mukaan lukien vähämerkityksinen tuki, koska tämä ei vastaisi ERI-rahastojen tarkoitusta – varojen kanavoiminta lopullisille tuensaajille – rahoitusvälineiden näkökulmasta.³⁷ Vaikka näin ollen rahoitusvälineiden

³⁴ Komission asetus (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 352, 24.12.2013, s. 1).

³⁵ Komission asetus (EU) N:o 1408/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EU) 2019/316, annettu 21 päivänä helmikuuta 2019 (EUVL 511, 22.2.2019, s. 1).

³⁶ Komission asetus (EU) N:o 717/2014, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla (EUVL L 190, 28.6.2014, s. 45).

³⁷ Tämä ei rajoita sitä, että täytäntöönpanosta vastaava elin voi saada ERI-rahastoista tukea muihin tarkoituksiin, esimerkiksi työntekijöiden kouluttamiseen.

täytäntöönpanosta vastaavat elimet voivatkin noudattaa valtioneuvoston päätöksiä, on huomattava, että kyseisten elinten tukeminen ERI-rahastoista ei tavallisesti ole ERI-rahastojen sääntöjen mukaista.

Lopullisten tuensaajien osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, kuuluuko lopullinen tuensaaja johonkin yritysten ryhmään. Vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä koskee yhtä yritystä. Näin ollen tukea tulisi myöntää kolmen vuoden aikana enintään 200 000 euroa kaikille ryhmään kuuluville yrityksille yhteensä, koska ne yhdessä katsotaan yhdeksi yritykseksi.

Jäsenvaltioiden on lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että omasta pääomasta, oman pääoman luonteisesta rahoituksesta ja pääomanlisäyksistä koostuvaan tukeen ei voida soveltaa vähämerkityksisestä tuesta annettua asetusta, paitsi jos pääoma tai julkisyhteisön panoksen kokonaismäärä on pienempi kuin vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä taikka jos vähämerkityksisestä tuesta annetun asetuksen niin kutsutut safe harbour -ehdot täyttyvät. Lisäksi sovelletaan kaikkia muita vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen mukaisia edellytyksiä, myös avoimuusvaatimusta.

4. Ilmoitusvelvollisuutta koskevat poikkeukset

SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan asianomaisen jäsenvaltion on tehtävä valtioneuvoston ilmoitus, jos valtioneuvoston olemassaolo todetaan. Mahdollisuudet välttää valtioneuvoston ilmoitusmenettely kuitenkin lisääntyivät huomattavasti vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalan laajentamisen myötä.³⁸

Koheesiopolitiikan rahoitusvälineiden kannalta erityisen merkityksellisiä ovat seuraavat vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännökset:

- vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 16 artikla (alueellinen kaupunkikehitystuki)
- vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artikla (riskirahoitustuki)
- vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 22 artikla (käynnistystuki)
- vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 39 artikla (investointituki rakennuksia koskeviin energiatehokkuushankkeisiin).

Näiden yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen neljän säännöksen lisäksi rahoitusvälineiden eri tasoilla toimivat tuensaajat saattavat saada tukea myös vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muiden säännösten perusteella. Erityisesti vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklassa säädetty alueellinen investointituki saattaa koskea tukialueilla toimivia rahoitusvälineitä.

Komission yksiköt ovat laatineet kysymys–vastaus-muotoisen käytännön oppaan³⁹, jossa annetaan lisäohjeita vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tulkinnasta.

Lisäksi on alakohtaisia ryhmäpoikkeusasetuksia, kuten 25 päivänä kesäkuuta 2014 annettu komission asetusta (EU) N:o 702/2014 tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti.

³⁸ Komission asetusta (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

³⁹ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html

Vastaavasti kalastus- ja vesiviljelyalalla on alakohtainen ryhmäpoikkeusasetus (komission asetus (EU) N:o 1388/2014), joka annettiin 16. joulukuuta 2014 ja tuli voimaan 1. tammikuuta 2015.

5. Käyttövalmiit rahoitusvälineet

Komissio on laatinut vakioehdot tietyn tyyppisille rahoitusvälineille. Vakioehdoilla varmistetaan valtiontukisääntöjen noudattaminen ja siten edistetään unionin rahoitustuen jakamista lopullisille tuensaajille. Käyttövalmiiden rahoitusvälineiden käyttäminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista.

Tähän mennessä komissio on hyväksynyt viisi käyttövalmista rahoitusvälinettä⁴⁰:

- **Riskinjakolaina** pk-yritysten tukemiseen
Riskinjakolaina on valtiontuesta irrallinen käyttövalmis rahoitusväline. Se on markkinaehtoinen korvaus rahoituksen välittäjälle, joka siirtää taloudellisen hyödyn kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille. Lopullisille tuensaajille myönnettävä rahoitus kuuluu sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen piiriin.
- **Rajattu portfoliovakuus**
Rajattu portfoliovakuus kattaa pk-yrityksille myönnettyjen uusien ja sovitusti hoidettujen lainojen riskiä. Rajattu portfoliovakuus on valtiontuesta irrallinen väline. Se on markkinaehtoinen takuurahasto hallinnoivien rahoituksen välittäjien ja uusista lainoista koostuvia salkkuja perustavien rahoituslaitosten tasolla. Lopullisille tuensaajille myönnettävä tuki kuuluu sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen piiriin.
- **Kunnostuslaina energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen asuinrakennuksissa**
Kunnostuslaina on valtiontuesta irrallinen käyttövalmis väline. Se on markkinaehtoinen korvaus rahoituksen välittäjälle, joka siirtää taloudellisen hyödyn kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille. Lopullisille tuensaajille myönnettävä rahoitus kuuluu sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen piiriin.
- **Kaupunkikehitysrahasto**
Kaupunkikehitysrahasto on lainarahasto tukialueilla toteutettaville kaupunkialueiden kehittämishankkeille. Rahasto on vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 16 artiklan nojalla vapautettu valtiontukien ilmoitusvelvoitteista.
- **Pääoman yhteissijoitusväline**
Yhteissijoitusväline toimii pk-yritysten pääomarahastona. Väline on vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan nojalla vapautettu valtiontukien ilmoitusvelvoitteista.

Lisätietoja käyttövalmiista rahoitusvälineistä on osoitteessa

<https://www.fi-compass.eu/publication/event-material/presentation-financial-instruments-under-esif-standard-terms-and>

⁴⁰ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 964/2014, annettu 11 päivänä syyskuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 soveltamissäännöistä rahoitusvälineitä koskevien vakioehtojen ja -edellytysten osalta (EUVL L 271, 12.9.2014, s. 16).

6. Tapaukset, joissa valtiontuki-ilmoitus on tehtävä

Jos rahoitusvälineen kautta myönnetään valtiontukea, joka ei täytä ilmoitusvelvoitteista vapauttavia ehtoja, asianomaisen jäsenvaltion on tehtävä valtiontuki-ilmoitus. Tukea ei voida myöntää, ennen kuin komissio on päättänyt hyväksyä valtiontuen.

Kansalliset viranomaiset voivat saada valtiontuki-ilmoituksia koskevia neuvoja ottamalla yhteyttä valtiontukiasioista vastaavaan pääasialliseen kansalliseen yhteyspisteeseensä. Tämän lisäksi komission kilpailun pääosasto antaa jäsenvaltioille ohjeita valtiontuki-ilmoitusten laatimiseen. Lisätietoja on myös kilpailun pääosaston verkkosivuilla⁴¹.

---

⁴¹ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

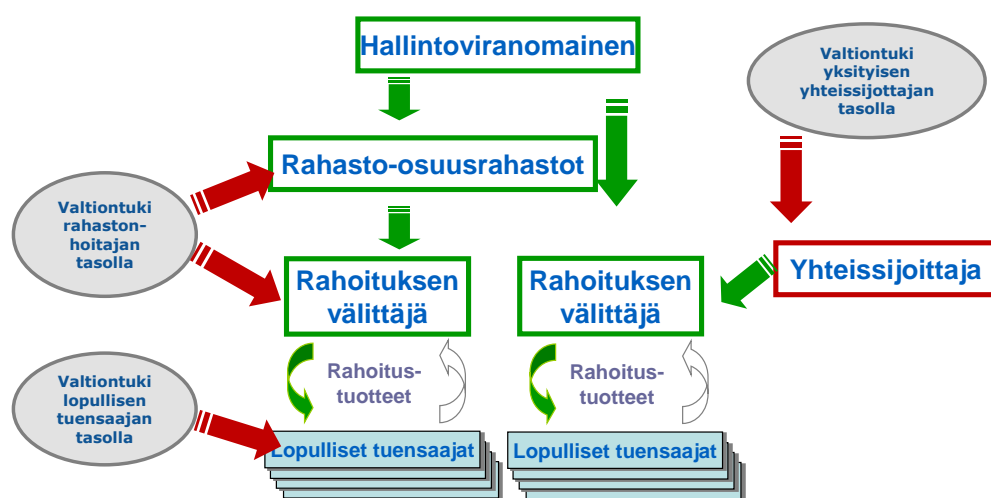
LIITE

Selityksiä ja käytännön esimerkkejä valtiontukisääntöjen soveltamisesta Euroopan rakenne- ja investointirahastoista rahoitettaviin rahoitusvälineisiin

1. Johdanto

Eri sidosryhmien esittämien kysymysten johdosta tällä liitteellä **täydennetään** alkuperäistä komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa⁴², jossa annetaan ohjeita⁴³ valtiontukisääntöjen soveltamisesta ERI-rahastoista rahoitettuihin rahoitusvälineisiin. Liitteessä annetaan **lisää** käytännön ohjeita erityisesti niistä monista tilanteista, jotka **eivät** aiheuta huolta valtiontuen osalta, ja siitä seikasta, että valtiontukea voi olla eri tasoilla. Valtiontukisääntöjen noudattaminen vain lopullisten tuensaajien tasolla rahoitusvälineiden yhteydessä ei riitä (ks. kaavio 1).

Kaavio 1: Valtiontukea voi olla eri tasoilla

Lähde: Fi-compass-neuvontapalvelun tiedote ”European Social Fund financial instruments and State aid”

Liitteen ensimmäisessä osassa tuodaan esiin tyypillisiä tilanteita, joissa rahoitusväline ei sisällä valtiontukea eikä siihen sovelleta valtiontuen valvontaa erityisesti, kun rahoitusvälineen kullakin tasolla noudatetaan markkinaehtoja.

Niiden rahoitusvälineiden osalta, jotka eivät ole markkinaehtoisia, tässä asiakirjassa annetaan yleisiä ohjeita tilanteista, joissa valtiontuki voidaan edelleen sulkea pois sekä

⁴² Ks. SWD(2017) 156 final – Euroopan rakenne- ja investointirahastoista saaduilla varoilla perustettujen rahoitusvälineiden valtiontukea koskevat ohjeet ohjelmakaudelle 2014–2020, saatavilla osoitteessa

https://ec.europa.eu/regional_policy/fin/information/publications/guidelines/2017/guidance-on-state-aid-in-european-structural-and-investment-esi-funds-financial-instruments-in-the-2014-2020-programming-period

⁴³ Tämä ei kuitenkaan rajoita unionin tuomioistuimen ja yleisen tuomioistuimen tulkintoja eikä komission päätöksiä.

rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavien elinten⁴⁴ tasolla (tuen siirtäminen kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille) että lopullisten tuensaajien tasolla (muu kuin taloudellinen toiminta, ei vaikuta kauppaan ja kilpailuun sekä vähämerkityksinen tuki). Niiden rahoitusvälineiden osalta, jotka sisältävät valtiontukea, annetaan lisäohjeita siitä, miten voidaan varmistaa, että tuki on EU:n valtiontukisääntöjen mukaista ja siten sisämarkkinoille soveltuvaa.

Tämän liitteen toisessa osassa esitetään kolme erityistä esimerkkiä erityyppisistä rahoitusvälineistä. Niillä havainnollistetaan valtiontukisääntöjen arviointilogiikan soveltamista konkreettisiin rahoitusvälineisiin.

2. Tyypilliset tilanteet, joissa rahoitusvälineet eivät sisällä valtiontukea

Valtiontuen käsitteen peruseriaatteet selitetään yksityiskohtaisesti komission tiedonannossa valtiontuen käsitteestä⁴⁵. Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa annetaan lisäselvennyksiä transaktioiden katsomisesta valtiontueksi rahoitusvälineiden yhteydessä. Epäselvissä tapauksissa jäsenvaltiot voivat myös ottaa yhteyttä komission ilmoitusta edeltävää keskustelua⁴⁶ varten, joka liittyy rahoitusvälineestä ilmoittamiseen oikeusvarmuuden vuoksi.

Kuten komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa todetaan, kutakin rahoitusvälineeseen liittyvää transaktiotyyppiä on arvioitava rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavien elinten (rahasto-osuusrahaston hoitajan ja/tai rahoituksen välittäjän) tasolla, yhteissijoittajien tasolla ja lopullisten tuensaajien tasolla sen todentamiseksi, täyttääkö se valtiontuen olemassaolon kumulatiiviset edellytykset. Käytännössä kyseessä ei ole valtiontuki, jos yksi kumulatiivisista edellytyksistä ei täyty⁴⁷. Rahoitusvälineiden yhteydessä merkittävin edellytys liittyy monissa tapauksissa kysymykseen siitä, onko saatu taloudellista etua, ja edun saaminen on poissuljettu, jos kyseinen transaktio on toteutettu markkinaolosuhteiden mukaisesti.

2.1. Rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaava elin (rahoituksen välittäjä / rahastonhoitaja), joka ei yhteissijoita rahoitusvälineeseen

Rahoituksen välittäjä ei ehkä sijoita tai vaaranna omia varoja.—Rahoitusvälineen toimeenpanosta vastaavalle elimelle ei ole myönnetty valtiontukea (hallintopalveluista maksettavana korvauksena) seuraavissa tilanteissa:

---

⁴⁴ Tässä liitteessä termillä 'rahoituksen välittäjät' voidaan viitata rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaaviin elimiin.

⁴⁵ Ks. komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuen käsitteestä (EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1), saatavilla osoitteessa

⁴⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=FI)
Kuten on vahvistettu komission tiedonannossa valtiontuen valvontamenettelyissä sovellettavista käytännesäännöistä, saatavilla osoitteessa
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2018.253.01.0014.01.FIN&toc=OJ:C:2018:253:TOC

⁴⁷ Valtiontuki on perussopimuksessa suoraan määritelty objektiivinen ja oikeudellinen käsite. Lyhyesti sanottuna SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki on olemassa ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: valtion varojen käyttö ja katsominen valtion toimenpiteeksi, tuensaajan luokittelu yritykseksi (eli taloudellisen toiminnan harjoittaminen), valikoivan edun myöntäminen sekä sen vaikutus kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Jos rahoitusvälineen täytäntöönpano on uskottu kansalliselle kehityspankille⁴⁸, kuten yksinomaan julkisen palvelun tehtävissä toimiville kansallisille kehityspankeille⁴⁹, tai EIP:lle ja EIR:lle tai kansainväliselle rahoituslaitokselle, kuten EBRD:lle, ilman että kyseinen taho yhteissijoittaa tai myöntää rahoitusta, tällaista rahoituksen välittäjää ei pidetä suorana tuensaajana. Tämä ei riipu siitä, maksetaanko rahoituksen välittäjälle korvausta sen hallinnointipalveluista vai ei. Liiallisia korvauksia on kuitenkin vältettävä. Jos tällaiset kansalliset kehityspankit kuitenkin toimivat myös muissa kuin julkisen palvelun tehtävissä ja harjoittavat kaupallista toimintaa markkinoilla, niiden on valtiontuen poissulkemiseksi varmistettava, että hallintopalveluista maksettava korvaus ei heijastu niiden kaupalliseen toimintaan (ks. jäljempänä oleva kohta).

Jos rahoitusvälineen täytäntöönpano siirretään yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettulle rahoituksen välittäjälle, kyseessä ei ole valtiontuki, jos rahoituksen välittäjä saa markkinaehtoisen korvauksen. Markkinaehtoinen korvaus voidaan määrittää seuraavilla kolmella suoralla tavalla:

- Välittäjä on valittu kilpailuun perustuvalla, läpinäkyvällä, syrjimättömällä ja ehdoilla sovellettavalla menettelyllä (esim. julkisia hankintoja koskevien direktiivien⁵⁰ mukainen valintamenettely). Tällaisessa tapauksessa välittäjän korvauksen oletetaan olevan markkinatason mukainen.
- Välittäjä saa markkinatasoisen korvauksen, joka määritetään joko vertailukelpoisten yksityisten toimijoiden vastaavissa tilanteissa toteuttamien vertailukelpoisten transaktioiden perusteella tai käyttämällä muita menetelmiä (esim. kustannusten kattaminen ja kohtuullinen voitto⁵¹).
- Välittäjä saa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014⁵² mukaisen korvauksen, joka vastaa markkinakorvausta vastaavissa tilanteissa.

---

⁴⁸ Nämä ovat oikeushenkilöitä, jotka harjoittavat ammatillista rahoitustoimintaa ja jotka jäsenvaltio tai jäsenvaltion keskus-, alue- tai paikallistasolla toimiva elin on valtuuttanut toteuttamaan kehittämistoimia.

⁴⁹ Kehityspankin julkisen palvelun tehtävän mukaan määräytyy, millä alueella se voi toimia. Julkisen palvelun tehtävän määritelmä perustuu markkinoiden toimimattomuuden tunnistamiseen.

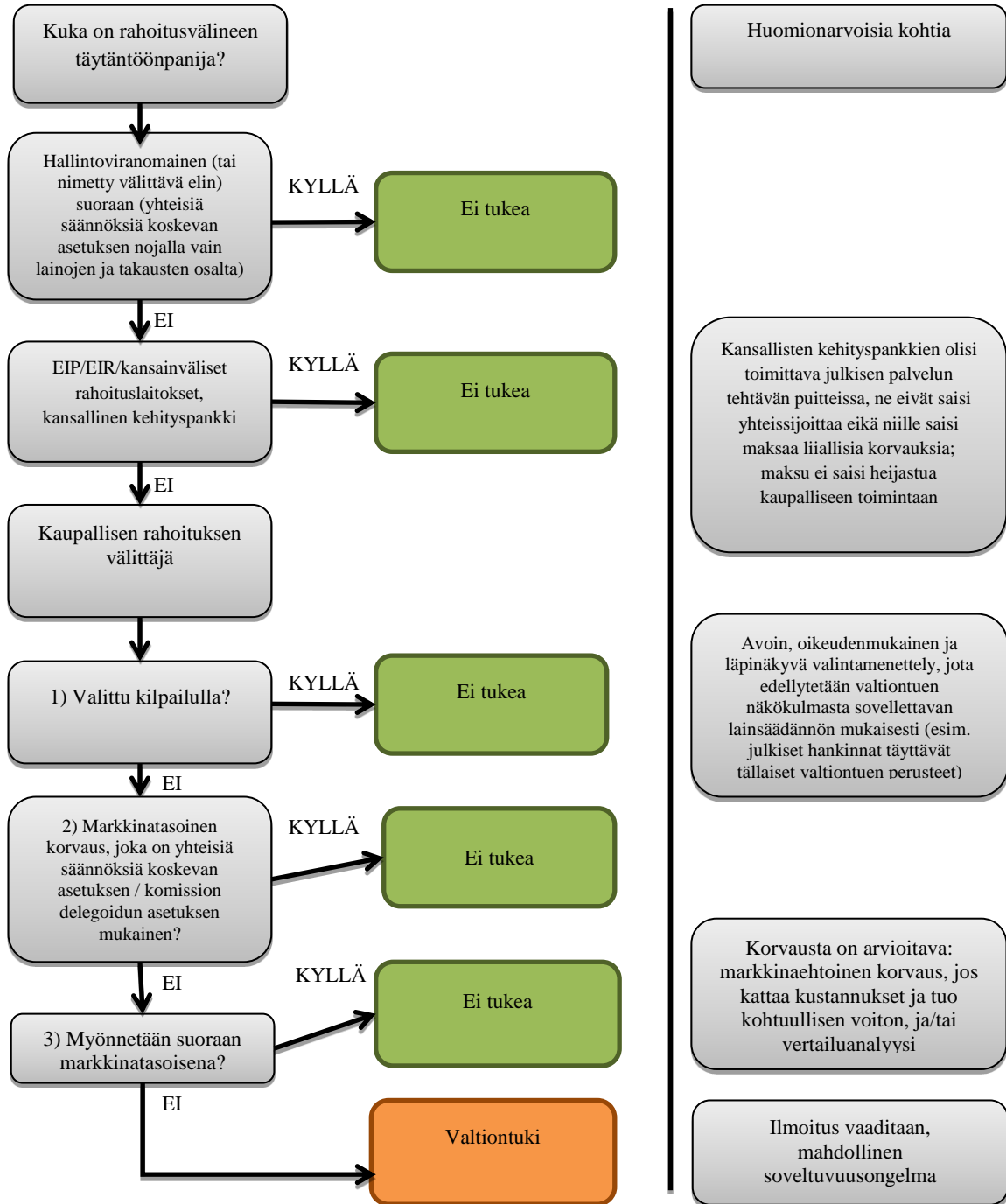
⁵⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 94, 28.3.2014); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 94, 28.3.2014).

⁵¹ Kohtuullinen voitto määritetään kyseessä olevalla toimialalla tavanomaisen voiton perusteella.

⁵² Rahoituksen välittäjän korvaus on delegoidun asetuksen (EU) N:o 480/2014 13 artiklan mukainen, eikä valtio myönnä muita etuja. Ks. komission delegoitu asetukset (EU) N:o 480/2014, annettu 3 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 täydentämisestä, saatavilla osoitteessa

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0480>

Kaavio 2: Päätöksentekokaavio sen arvioimiseksi, ovatko rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaavalle elimelle (rahoituksen välittäjälle) (hallintopalveluista maksettavana korvauksena) myönnettävät varat valtiontukea (lähde: komission yksiköt)

2.2. Rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavat elimet, jotka sijoittavat rahoitusvälineisiin omia varoja⁵³ markkinaolosuhteiden mukaisesti

ERI-rahastojen rahoittamien rahoitusvälineiden osalta hallintoviranomaiset voivat yhteissijoittaa ja/tai jakaa riskejä rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavien elinten (rahoituksen välittäjät / rahastonhoitajat) kanssa kannustimien tarjoamiseksi ja lisärahoituksen tarjoamiseksi lopullisille tuensaajille. Tällaisessa tilanteessa rahoituksen välittäjät vaarantavat omat varansa.

Yleisenä periaatteena on, että jos yhteissijoitukset tai riskien jakaminen (esimerkiksi takuurahaston yhteydessä) rahoituksen välittäjän kanssa tapahtuvat markkinaolosuhteiden mukaisesti, kyseessä ei ole valtiontuki ja myös tämä lopullisille tuensaajille myönnetty rahoitus on markkinaehtoista. Vastaavasti varoja ei katsota perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi eduksi eikä näin ollen valtiontueksi, jos rahoituksen välittäjä saa kaiken kaikkiaan alhaisemman tuoton kuin mitä se saisi, jos se olisi sijoittanut omat varansa samankaltaiseen riskivälineeseen rahoitusvälineen ulkopuolella.

Rahoitusvälineen tyypistä riippuen on otettava huomioon eri seikkoja, kun arvioidaan, onko rahoitusväline markkinaolosuhteiden mukainen.

Kuten valtiontuen käsitettä koskevassa tiedonannossa todetaan ja tässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa selitetään, markkinaehtoisuus voidaan määrittää suoraan (tasavertaisuuden perusteella tai käyttämällä kilpailuun perustuvaa, läpinäkyvää ja syrjimätöntä menettelyä, johon ei liity ehtoja) tai arvioida vertailuanalyysin tai muiden menetelmien perusteella (ks. lisäksi kohdat 2.2.1 ja 2.2.2).

Koska rahoitusvälineiden tarkoituksena on kuitenkin tuoda lisää rahoitusta kohdeinvestointien tukemiseksi, markkinaehtoinen rahoitusväline ei välttämättä sovellu markkinoiden toimimattomuuden korjaamiseen ja tiettyjen poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Jos rahoitusväline saisi etua ja etu siirrettäisiin kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille, rahoituksen välittäjät eivät olisi valtiontuen saajia, koska ne eivät itse saisi yhtään etua.

Koska tuen siirtäminen kokonaisuudessaan edellyttää, että rahoitusvälineen sisältämä tuki määritetään määrällisesti ja siirretään sen jälkeen lopullisille tuensaajille kaupallista tasoa edullisemmilla rahoitusehdoilla (kuten markkinakorkoa alhaisemmalla korolla), se voidaan periaatteessa tehdä vain, jos rahoitusväline sisältää läpinäkyvää tukea⁵⁴. Tällainen määrän määrittäminen on mahdollista kaikkien velkainstrumenttien sekä sellaisten takausten ja takaisinmaksettavien ennakkojen osalta, joille on olemassa aiemmin ilmoitettu ja komission hyväksymä menetelmä⁵⁵.

---

⁵³ Rahoituksen välittäjät (esim. pankit) voivat sijoittaa omia varoja tai kolmansia osapuolia olevat sijoittajat, jotka eivät osallistu rahoitusvälineen täytäntöönpanoon, voivat sijoittaa varoja (esim. osakerahastoihin).

⁵⁴ Tuki on läpinäkyvää, kun se myönnetään lainoina ja takauksina, joiden osalta välineeseen sisältyvä tukiosuus voidaan laskea tarkasti etukäteen ilman, että riskinarviointia tarvitaan.

⁵⁵ Esimerkki hyväksytystä laskentamenetelmästä on asia SA.37256 Germany – Amendments to the methods to calculate the aid element of guarantees (N 197/2007, sellaisena kuin se on muutettuna tiedonannoilla N 541/2007 ja N 762/2007).

2.2.1. Markkinaolosuhteiden mukaiset oman pääoman ehtoiset/luonteiset instrumentit

Oman pääoman ehtoinen/luonteinen instrumentti katsotaan markkinaehtoiseksi, eikä tukea ole yhteissijoittajien tasolla eikä rahoituksen välittäjien tasolla seuraavissa kahdessa skenaariossa:

- Kun oman pääoman ehtoinen/luonteinen sijoitus toteutetaan tasavertaisuuden perusteella valtion ja yksityisten sijoittajien välillä ottaen huomioon valtiontuen käsitettä koskevan tiedonannon⁵⁶ johdanto-osan 86–87 kappaleessa esitetyt edellytykset, julkisen oman pääoman ehtoisen/luonteisen sijoituksen oletetaan olevan markkinaolosuhteiden mukainen. Kuten myös tämän ohjeen 3.3 kohdan a alakohdassa todetaan, tasavertaisuuden perusteella tehtävässä sijoituksessa on otettava huomioon seuraavat keskeiset edellytykset:
  - Julkisten elinten ja yksityisten sijoittajien toimenpiteet toteutetaan samaan aikaan.
  - Julkisilla elimillä ja yksityisillä sijoittajilla on samat ehdot (eli riskin ja korvauksen on oltava samat).
  - Julkisilla elimillä ja yksityisillä sijoittajilla on sama lähtötilanne.
  - Yksityisten sijoittajien rahoitus on taloudellisesti merkittävää. Riskirahoitussuuntaviivojen mukaan vähintään 30 prosentin suuruinen yksityinen investointi katsotaan taloudellisesti merkittäväksi.⁵⁷
  - Yksityiset sijoittajat ovat yksityisiä talouden toimijoita, jotka toimivat tavanomaisissa markkinaolosuhteissa.
- Jos yksityisiä yhteissijoittajia ei ole (eli on vain julkisia varoja) tai jos yksityisten yhteissijoitusten osuus ei ole merkittävä (eli on alle 30 prosenttia), oman pääoman ehtoisen/luonteisen instrumentin markkinaehtoisuus voidaan määrittää vertailuanalyyysien tai muiden arviointimenetelmien perusteella, kuten valtiontuen käsitettä koskevan tiedonannon johdanto-osan 98–105 kappaleessa selitetään. Käytännössä luotettavan liiketoimintasuunnitelman olisi osoitettava, että julkisen sijoituksen odotettu tuotto on verrattavissa tavanomaisiin odotettuihin markkinatuottoihin tai niitä alhaisempi.

2.2.2. Markkinaolosuhteiden mukaiset velkainstrumentit

Velkainstrumentit – Jos valtio tarjoaa ERI-rahastoja ja kansallisia julkisia varoja rahoituksen välittäjälle tuensaajille myönnetyn lainasalkun osarahoittamiseksi,

- lainan voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen, ja yhteisrahoitukseen osallistuneiden rahoituksen välittäjien ei katsota saaneen valtiontukea,
    - jos ERI-rahastot ja kansalliset julkiset varat ovat tasavertaisia yksityisten sijoittajien varojen kanssa
- tai

⁵⁶ Ks. valtiontuen käsitettä koskevan tiedonannon 4.2.3.1 kohdan i alakohdan 86–88 kohta, johon viitattiin alaviitteissä 3 ja 26.

⁵⁷ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi (EUVL C 19, 22.1.2014, s. 4), 34 kohta, saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/risk_finance_guidelines_en.pdf

- jos sovellettavat korkokannat ovat viitekorkotiedonannossa⁵⁸ esitettyjen markkinakorkojen kuvaajien mukaisia.

Takausvälineet – Jos valtio antaa rahoituksen välittäjälle takauksen (tai vastatakauksen), jolla katetaan osittain lainasalkun riski, se voidaan katsoa markkinaehtoiseksi, eikä rahoituksen välittäjien katsota saaneen valtiontukea, jos takaus on myönnetty takaustiedonannon⁵⁹ mukaisesti:

- Takaustiedonannossa esitetään edellytykset, joiden on täyttyvä, jotta voidaan sulkea pois valtiontuen olemassaolo sekä yksittäisten takauksien että takausjärjestelmien osalta. Näin on silloin, kun välittäjä pitää itsellään kussakin transaktiossa vähintään 20 prosenttia riskistä tasavertaisuuden perusteella ja maksaa takauksesta markkinasuuntautuneen hinnan, jossa otetaan huomioon sekä takauksen että sen perustana olevan lainan ominaisuudet.
- Kun kyse on pk-yrityksille myönnettyistä takauksista, takaustiedonannossa esitetään safe harbour -maksu, joka perustuu lainanottajan luottoluokitukseen ja jota pidetään markkinakorkojen vähimmäistason kuvaajana.
- Takausjärjestelmien osalta perittävän maksun on katettava takauksen myöntämiseen liittyvät tavanomaiset riskit, järjestelmän hallinnolliset kustannukset ja vuotuinen korvaus riittävästä pääomasta⁶⁰, vaikka viimeksi mainittua ei olisi lainkaan tai olisi vain osittain.
- Markkinatakausmaksut ovat yhdenmukaisia sellaisten ilmoitettujen menetelmien kanssa, jotka komissio on jo hyväksynyt, edellyttäen, että hyväksytyssä menetelmässä otetaan nimenomaisesti huomioon takausten tyyppi ja kyseessä olevien transaktioiden tyyppi.

2.2.3. *Velkainstrumentit eivät ole markkinaolosuhteiden mukaisia, mutta taloudellinen etu siirretään kokonaisuudessaan lopullisille tuensaaajille*

Vaikka rahoitusväline ei ole markkinaehtoinen, rahoituksen välittäjiä ei katsota valtiontuen saajiksi, jos tuki siirretään kokonaisuudessaan lopullisille tuensaaajille. Tämä on periaatteessa mahdollista vain, jos rahoitusvälineessä on läpinäkyvää tukea (lainoja ja takauksia), jonka osalta välineeseen sisältyvä tukiosuus voidaan laskea tarkasti. Täydellisen siirron varmistamiseksi lopullisille tuensaaajille myönnettävää taloudellista etua on vähennettävä vastaavasti (tarkempia ohjeita on jäljempänä olevassa laatikossa).

⁵⁸ Komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6), saatavilla osoitteessa [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52008XC0119(01)).

Huomaa, että viitekorkotiedonannossa esitetään markkinakorkojen kuvaajia vain tilanteissa, joissa vertailukelpoisia markkinatransaktioita ei ole helppo yksilöidä. Tätä sovelletaan todennäköisemmin rajoitettuja määriä koskeviin transaktioihin ja/tai pk-yrityksiä koskeviin transaktioihin.

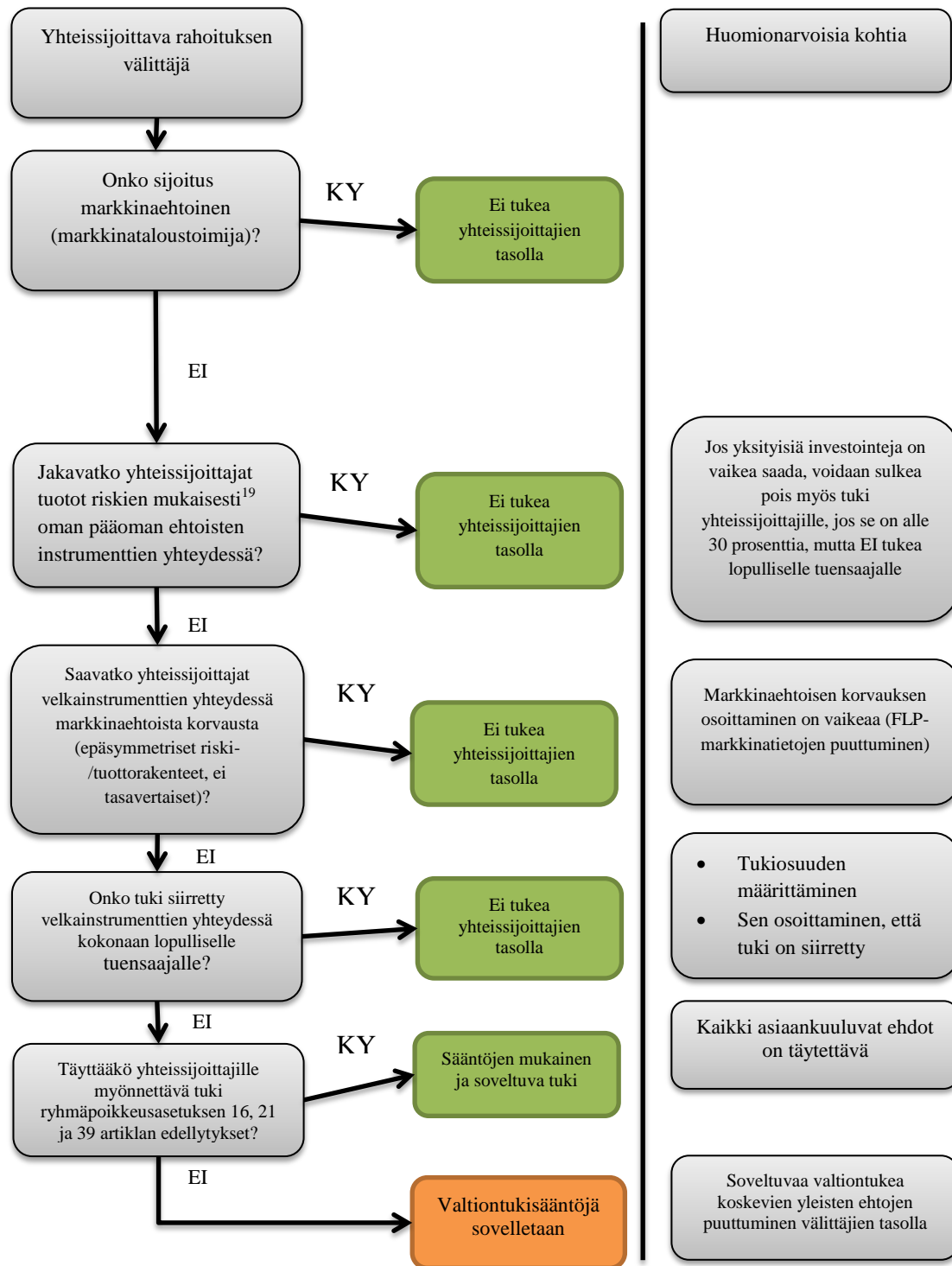
⁵⁹ Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10), ja asiakirja Oikaistaan komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL C 244, 25.9.2008, s. 32).

⁶⁰ Takaustiedonannon 3.4 kohdassa annetaan lisää ohjeita riittävästä pääomasta.

Kaavio 3: Yleiskuva mekanismista, jolla tuki siirretään kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille

Kaavio 4: Päätöksentekokaavio yhteissijoittavan rahoituksen välittäjän valtiontuen arvioimiseksi

Lähde: komission yksikö⁶¹

⁶¹ Kaavio 4 kattaa valtiontuen yhteissijoittavalle välittäjälle. Valtiontuen käsitettä koskevassa komission tiedonannossa määritelty yksityisten varojen ja valtion varojen tasavertainen sijoitus tekee valtion rahoitusosuudesta markkinaehtoisen. Yksityinen yhteissijoittaja ja valtio voivat kuitenkin sijoittaa niin, että tuotot jakautuvat riskien mukaisesti, täyttämättä muita tasavertaisuuteen perustuvia ehtoja (esim. merkittävää osuutta koskeva edellytys). Tämä sijoitus,

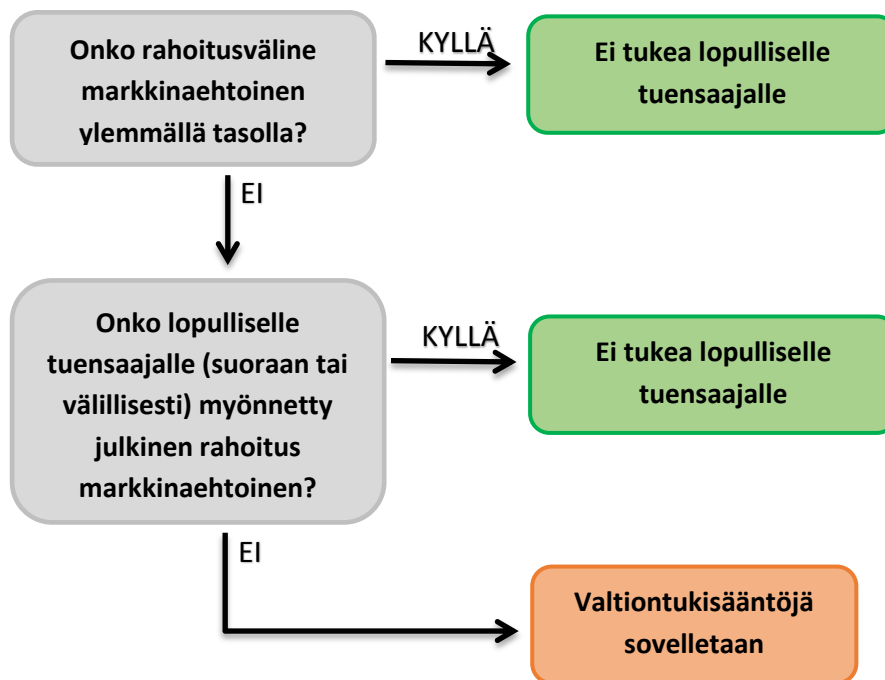
2.3. Lopullisille tuensaajille myönnetty rahoitus

a. Markkinaehtoinen rahoitus

Rahoituksen välittäjien lopullisille tuensaajille myöntämä rahoitus katsotaan markkinaehtoiseksi, eikä se näin ollen sisällä valtiontukea seuraavasti:

- Jos rahoitusvälineen katsotaan olevan markkinaehtoinen ylemmällä tasolla, se on automaattisesti markkinaehtoinen myös lopullisen tuensaajan tasolla. Valtiontuen olemassaoloa ei ole tarpeen arvioida erikseen lopullisen tuensaajan tasolla.
- Jos rahoitusväline ei ole markkinaehtoinen ylemmällä tasolla, lopullisille tuensaajille myönnetyn rahoituksen markkinaehtoisuus on osoitettava (esim. takaustiedonannon tai viitekorkotiedonannon perusteella).
- Jos alemmalla tasolla on muita julkisia varoja eli rahoitusta tarjotaan suoraan vain lopulliselle tuensaajalle, kyseisten varojen markkinaehtoisuus on arvioitava erikseen.

Kaavio 5: Päätöksentekokaavio markkinaehtoisuuden arvioimiseksi lopullisen tuensaajan tasolla

Lähde: komission yksiköt

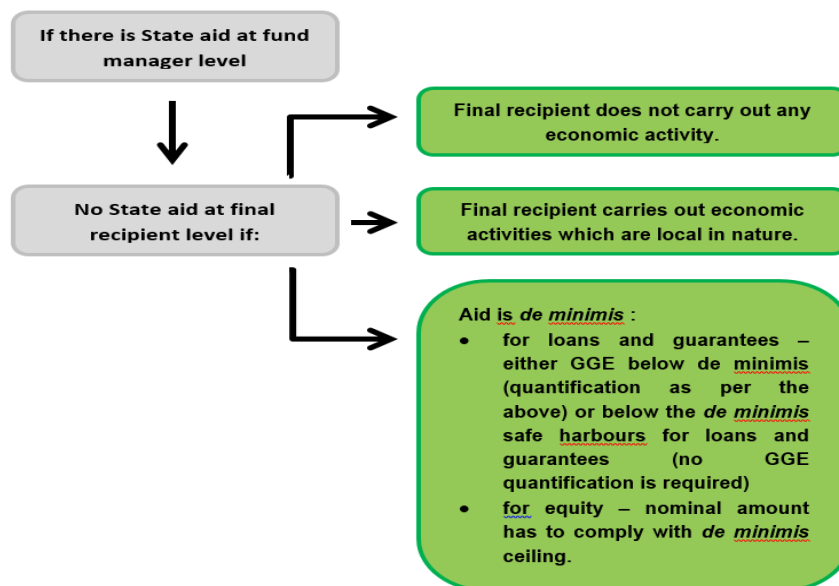
jossa tuotot jakautuvat riskien mukaisesti, ei tee valtion osuudesta markkinaehtoista, mutta se riittää sulkemaan pois tuen samalla tasolla sijoittaville yksityisille yhteissijoittajille.

b. Rahoitus ei ole markkinaehtoista, mutta ei sisällä valtiontukea lopullisen tuensaajan tasolla

Jos rahoitusväline ei ole markkinaolosuhteiden mukainen ja rahoituksen välittäjien tasolla on etua, edun katsotaan siirtyvän ainakin osittain tai kokonaan lopullisille tuensaajille parempien rahoitusehtojen muodossa. Tällainen kaupallista tasoa edullisempi rahoitus ei ole valtiontukea lopullisille tuensaajille, jos

- ne eivät harjoita taloudellista toimintaa. Tämä ei ole suoraviivaista sellaisen salkun yhteydessä, jossa tuen saajina on talouden toimijoita ja muita tuensaajia; tai
- ne harjoittavat ainoastaan puhtaasti paikallista taloudellista toimintaa siten, että toiminta ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan⁶²; tai
- tuki on vähämerkityksistä tukea⁶³:
  - lainojen ja takausten yhteydessä – joko BAE, joka alittaa vähämerkityksisen tuen enimmäismäärän (määritetään edellä esitetyn mukaisesti) tai määrä, joka alittaa lainojen ja takausten osalta sovellettavan safe harbour -säännöksen mukaisen vähämerkityksisen tuen rajan (BAE:n määrittäminen ei ole tarpeen)
  - oman pääoman yhteydessä – nimellismäärän on noudatettava vähämerkityksisen tuen rajaa.

Kaavio 6: Päätöksentekokaavio sen arvioimiseksi, onko kyseessä valtiontuki siinä tapauksessa, että rahoitus ei ole markkinaehtoista

Lähde: komission yksiköt

⁶² [Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 14.5.2019, Marininvest ja Porting v. komissio, T-728/17, ECLI:EU:T:2019:325.](#)

⁶³ Ks. komission asetus (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 352, 24.12.2013).

3. Rahoitusvälineen sisältämän valtioneuvon soveltuvuus

3.1. Yleisiä tilanteita, joissa rahoitusväline sisältää valtioneuvon

Yleensä rahoituksen välittäjän tasolla (tai kolmansia osapuolia olevien sijoittajien tasolla, jos välittäjä on rahasto) olisi valtioneuvon, jos rahoitusväline ei ole markkinaehtoinen eikä taloudellista etua siirretä kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille:

- Oman pääoman ehtoiset/luonteiset instrumentit: Jos riskit ja tuotot jakautuvat epäsymmetrisesti samaan riskiluokkaan kuuluvien julkisten ja yksityisten sijoittajien välillä, yksityisiä sijoittajia voitaisiin suojata riskeiltä (esim. julkinen sijoittaja ottaa salkun suuririskisimmän osan, etuoikeus tuottoon maksukyvyttömyystilanteessa, etuoikeusasema suhteessa julkiseen sijoittajaan) tai ne voisivat hyötyä paremmasta tuotosta (esim. ensisijainen tuotto, suhteellista voitto-osuutta parempi osuus) jäsenvaltioon verrattuna. Yksityiset sijoittajat voisivat vaatia tällaista epäsymmetristä kohtelua, jos julkisen oman pääoman ehtoisen/luonteisen sijoituksen odotettavissa oleva tuotto olisi jäsenvaltion varojen puuttuessa markkinatasoa alhaisempi.
- Laina- ja takausvälineet: Siinä tapauksessa, että laina- tai takausvälineen hinta ei ole markkinatasoinen; ainoastaan takausten tapauksessa rahoituksen välittäjä ottaa itselleen alle 20 prosenttia riskistä.

Muun kuin markkinaehtoisen rahoitusvälineen yhteydessä etu katsotaan siirretyksi ainakin osittain lopullisille tuensaajille (ilman rahoitusvälinettä lopulliset tuensaajat eivät olisi voineet saada rahoitusta samoin ehdoin tai tällaista rahoitusta ei olisi ollut saatavilla lainkaan).

3.2. Mahdollisuudet yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla – ei ilmoitusta

Yleisesti ottaen rahoitusväline, joka sisältää valtioneuvon vain lopullisten tuensaajien tasolla, voidaan panna täytäntöön yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen useimpien artiklojen mukaisesti tuen on oltava läpinäkyvää, ja sitä saa olla ainoastaan lopullisten tuensaajien tasolla. Poissuljettuja ovat rahoitusvälineet, jotka sisältävät tukea rahoituksen välittäjän tasolla (eli kun tukea ei voida siirtää kokonaan). Tämä tarkoittaa, että rahoitusvälineet, jotka eivät ole markkinaehtoisia ja joihin rahoituksen välittäjät osallistuvat, voidaan panna täytäntöön yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen useimpien artiklojen nojalla, mutta tuen taloudellinen etu on siirrettävä kokonaan lopullisille tuensaajille (lisätietoja tuen taloudellisen edun siirtämisestä kokonaan on annettu edellä).

Yleinen ryhmäpoikkeusasetus kattaa kuitenkin muutamia politiikan aloja (riskirahoitus, alueellinen kaupunkikehitys, rakennusten energiatehokkuushankkeet), joiden perusteella voidaan katsoa, että rahoitusväline, joka sisältää valtioneuvon sekä rahoituksen välittäjän että lopullisen tuensaajan tasolla, soveltuu sisämarkkinoille. Jos rahoitusväline täyttää kaikki kyseisiin artikloihin sisältyvät ehdot, tukiosuuden määrää ei tarvitse määrittää⁶⁴. Kaikki yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen I luvun asiaa koskevat säännökset on otettava huomioon. Kunkin kolmen artiklan tärkeimmät ehdot (luettelot eivät ole tyhjentyviä):

---

⁶⁴ Lukuun ottamatta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 39 artiklaa, jonka tapauksessa etu on siirrettävä kokonaan.

Horizontaaliset edellytykset:

- Ilmoituskynnys – 20 miljoonaa euroa tukikelpoista hanketta kohti.
- Tuen läpinäkyvyys – tuki alueellista kaupunkikehitystä varten, jos 16 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

16 artiklassa säädetyt edellytykset:

- Toteutetaan tukialueilla ja yhteisrahoitetaan Euroopan rakenne- ja investointirahastoista.
  - Voidaan toteuttaa oman pääoman ehtoisena, oman pääoman luonteisena, lainana, takauksena tai niiden yhdistelmänä.
  - Kaupunkikehitysrahastojen hoitajat ja riippumattomat yksityiset sijoittajat valitaan avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä menettelyllä.
  - Yksityisiltä sijoittajilta on saatava lisäinvestointeja (30 prosenttia).
  - Jäsenvaltion ottama suuririskisin osa voi olla enintään 25 prosenttia.
  - Takauksen määrä saa olla enintään 80 prosenttia, ja jäsenvaltion ottamien tappioiden kokonaismäärä saa olla enintään 25 prosenttia takauksen kohteena olevasta salkusta.
  - Rahoituksen välittäjää hallinnoidaan kaupallisin perustein. Näin voidaan olettaa olevan, jos tietyt ehdot täyttyvät, esimerkiksi sijoitusstrategian olemassaolo ja markkinakäytäntöjen mukainen korvaus.
-

Horisontaaliset edellytykset:

- Ilmoituskynnys – 15 miljoonaa euroa tukikelpoista yritystä kohti.
- Tuen läpinäkyvyys – riskirahoitustuki katsotaan läpinäkyväksi, jos se täyttää kaikki 21 artiklassa säädetyt edellytykset.

21 artiklassa säädetyt edellytykset:

- Tukikelpoiset pk-yritykset ovat listaamattomia pk-yrityksiä, jotka eivät ole toimineet millään markkinoilla tai joiden ensimmäisestä kaupallisesta myynnistä on kulunut enintään seitsemän vuotta tai jotka tarvitsevat alkuinvestointia, joka on yli 50 prosenttia keskimääräisestä vuotuisesta liikevaihdosta, jotta ne pääsevät uusille tuote- tai maantieteellisille markkinoille.
- Jatkoinvestoinnit ovat mahdollisia, jos tietyt ehdot täyttyvät.
- Rahoituksen välittäjät sekä sijoittajat tai rahastonhoitajat on valittava avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä menettelyllä.
- Tukea myönnetään enintään 15 miljoonaa euroa pk-yritystä kohti. Tämä viittaa koko osakerahaston sijoitukseen.
- Tukikelpoisten yritysten tasolla riskirahoitustuki voidaan myöntää oman pääoman ehtoisena, oman pääoman luonteisena, lainana, takauksena tai niiden yhdistelmänä.
- Yksityisiltä sijoittajilta on saatava lisäinvestointeja.
- Jäsenvaltion ottama suuririskisin osa voi olla enintään 25 prosenttia.
- Rahoituksen välittäjää hallinnoidaan kaupallisin perustein. Näin voidaan olettaa olevan, jos tietyt ehdot täyttyvät, esimerkiksi sijoitusstrategian olemassaolo ja samansuuntaiset edut julkisen sijoittajan kanssa.
- Rahoituksen välittäjän on osoitettava, että se käyttää mekanismia, jolla varmistetaan, että kaikki edut siirretään lopullisille tuensaajille.

Horisontaaliset edellytykset:

- Ilmoituskynnys – 10 miljoonaa euroa tukikelpoista hanketta kohti.
- Tuen läpinäkyvyys – tuki energiatehokkuushankkeita varten, jos 39 artiklassa säädetty edellytykset täyttyvät.

39 artiklassa säädetty edellytykset:

- Myönnetään määrärahana, pääomana, takauksena tai lainana energiatehokkuusrahastolle tai muulle rahoituksen välittäjälle, jonka on siirrettävä se kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille, joita ovat rakennusten omistajat tai vuokralaiset.
- Takaisin maksettu määrä ei saa olla pienempi kuin lainan nimellisarvo.
- Yksityisiltä sijoittajilta on saatava lisäinvestointeja (30 prosenttia).
- Rahoituksen välittäjät sekä sijoittajat tai rahastonhoitajat on valittava avoimella, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä menettelyllä.
- Jäsenvaltion ottama suuririskisin osa voi olla enintään 25 prosenttia.
- Takauksen määrä saa olla enintään 80 prosenttia, ja jäsenvaltion ottamien tappioiden kokonaisuus saa olla enintään 25 prosenttia takauksen kohteena olevasta salkusta.
- Rahoituksen välittäjää hallinnoidaan kaupallisin perustein. Näin voidaan olettaa olevan, jos tietyt ehdot täyttyvät, esimerkiksi sijoitusstrategian olemassaolo ja markkinakäytäntöjen mukainen korvaus.

3.3. Ilmoittaminen ja komission tekemä arviointi

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalaan kuulumattoman rahoitusvälineen millä tahansa tasolla olevasta valtiontuesta on ilmoitettava komissiolle ennen kyseisen rahoitusvälineen täytäntöönpanoa.

Rahoitusvälinettä, josta myönnetään valtiontukea sisältävää rahoitusta rahoituksen välittäjille / yhteissijoittajille mutta joka ei täytä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen riskirahoitusta koskevia edellytyksiä, voidaan arvioida riskirahoitussuuntaviivojen perusteella. Muihin politiikan aloihin kohdistuvaa rahoitusvälinettä arvioidaan suoraan SEUT-sopimuksen nojalla soveltaen tarvittaessa soveltuvin osin riskirahoitussuuntaviivojen periaatteita rahoituksen välittäjille / yhteissijoittajille myönnettävän tuen osalta.

Komissio arvioi tukitoimenpiteen tarpeellisuutta ja suhteellisuutta sekä sen vaikutusta yhteisön tavoitteen saavuttamiseen suhteessa sen aiheuttamaan kilpailun vääristymiseen.

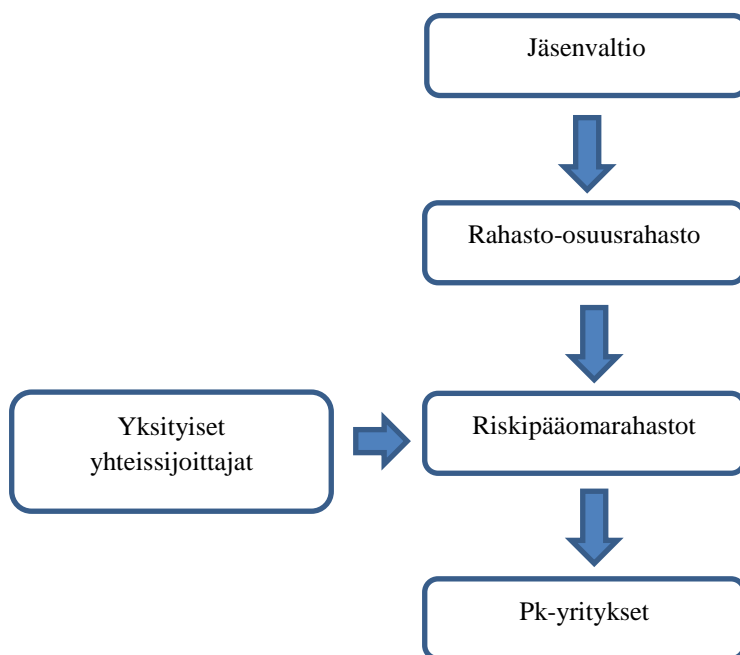
4. Havainnollisia esimerkkejä ja tiettyjä huomioitavia seikkoja jaoteltuina rahoitusvälineen tyyppin mukaan

Tämä osio sisältää kolme tapaustutkimusta, jotka havainnollistavat, miten edellä kuvattuja lähestymistapoja voidaan soveltaa käytännössä.

4.1. Oman pääoman ehtoinen instrumentti pk-yrityksille

Tämän tapaustutkimuksen aiheena on pk-yrityksille tarkoitettu oman pääoman ehtoinen rahoitusväline: pk-yritysten rahoituksen saamisen helpottamiseksi kansallinen kehitys pankki perustaa rahasto-osuusrahaston, jota se hallinnoi. Rahasto-osuusrahasto sijoittaa erilaisiin riskipääomarahastoihin, jotka investoivat pk-yrityksiin. Tarkastelussa on kaksi skenaariota: tasavertainen sijoitus yksityisten yhteissijoittajien kanssa riskipääomarahastoihin ja muu kuin tasavertainen sijoitus.

Kaavio 7: Oman pääoman ehtoinen instrumentti pk-yrityksille

Onko kyseessä valtiontuki?

Rahasto-osuusrahasto

- Julkisen rahoituksen myöntäminen rahasto-osuusrahastolle. Rahasto-osuusrahasto on sen hallinnoijalla erillisen tilin muodossa, ja se on vain väline, jolla siirretään varoja tukiketjun loppupäätä kohti ilman taloudellista toimintaa.
- Rahasto-osuusrahaston hoitajan korvaus. Rahasto-osuusrahaston hoitajaksi on nimetty kansallinen kehitys pankki.
  - Jos kansallinen kehitys pankki toimii yksinomaan julkisen palvelun tehtävissä, sitä ei katsota tuensaajaksi.
  - Kaikissa muissa tapauksissa (kansallisella kehitys pankilla on myös kaupallista toimintaa) oletetaan, että korvaus ei ole markkinaehtoinen.

Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltio on tehnyt vertailuanalyysin ja vahvistanut korvauksen markkinakäytännön mukaisesti tai komission delegoidun asetuksen 13 artiklan mukaisesti, mikä vastaa markkinakorvausta vastaavissa tilanteissa. Sen vuoksi rahasto-osuusrahaston korvaus on markkinaehtoinen.

Skenaario 1 - Rahasto-osuusrahaston markkinaehtoinen investointi ja ei valtiontukea

Arviointi rahoituksen välittäjien / yhteissijoittajien (riskipääomarahastot) tasolla

- Riskipääomarahastojen hoitajien korvaus. Rahaston hoitajat on valittu avoimella ja kilpailuun perustuvalla valintamenettelyllä, minkä vuoksi hallinnointimaksun oletetaan olevan markkinaehtoinen. Näin ollen riskipääomarahastojen hoitajien tasolla ei ole valtiontukea.
- Rahasto-osuusrahaston pääomasijoitus riskipääomarahastoihin. Rahasto-osuusrahasto sijoittaa riskipääomarahastoihin tasavertaisin ehdoin muiden yksityisten yhteissijoittajien kanssa, ja vähintään 30 prosenttia kaikista riskipääomarahastoihin tehdyistä sijoituksista tulee yksityisiltä yhteissijoittajilta. Sen vuoksi rahasto-osuusrahaston sijoitusta pidetään markkinaehtoisena, eikä riskipääomarahastoihin sijoittavien yksityisten yhteissijoittajien tasolla ole valtiontukea. Yksityinen tasavertainen investointi, joka on alle 30 prosenttia kokonaisinvestoinnista, riittäisi sulkemaan pois yksityisille yhteissijoittajille myönnettävän tuen (koska niillä ei ole edullisempia ehtoja), mutta se ei riittäisi vahvistamaan, että rahasto-osuusrahaston sijoitus riskipääomarahastoihin on markkinaehtoinen, ja näin ollen kohdeyrityksen osalta voi esiintyä tukea.

Arviointi lopullisten tuensaajien (pk-yritykset) tasolla

- Riskipääomarahastojen pääomasijoitukset pk-yrityksiin. Koska rahasto-osuusrahaston riskipääomarahastoihin tekemä sijoitus katsotaan markkinaehtoiseksi eikä se sisällä valtiontukea, riskipääomarahastojen pk-yrityksille tarjoamat pääomasijoitukset eivät sisällä valtiontukea.

Skenaario 2 - Rahasto-osuusrahaston tekemä kaupallista tasoa edullisempi sijoitus ja valtiontuki

Arviointi rahoituksen välittäjien / yhteissijoittajien (riskipääomarahastot) tasolla

- Rahasto-osuusrahaston pääomasijoitus riskipääomarahastoihin. Rahasto-osuusrahasto sijoittaa riskipääomarahastoihin kaupallista tasoa edullisemmin ehdoin, esimerkiksi siinä tapauksessa, että riskit/tuotot jakautuvat epäsymmetrisesti riskipääomarahastojen yksityisten yhteissijoittajien eduksi. Tässä skenaariossa, jossa odotettu tuotto olisi suurempi kuin riskipääomarahastojen odotettu tuotto vastaavissa riskisijoituksissa rahoitusvälineen ulkopuolella, riskipääomarahastojen yksityisten yhteissijoittajien tasolla esiintyy valtiontukea.

Arviointi lopullisten tuensaajien (pk-yritykset) tasolla

- Riskipääomarahastojen pääomasijoitukset pk-yrityksiin. Koska rahasto-osuusrahaston sijoitus riskipääomarahastoihin sisältää valtiontukea, valtiontuki katsotaan siirretyksi ainakin osittain lopullisille tuensaajille, joten pk-yritysten tasolla esiintyy valtiontukea.

Onko valtiontuki sääntöjenmukaista (skenaario 2)?

Jos kyseessä on valtiontuki, se voidaan katsoa sääntöjenmukaiseksi seuraavin edellytyksin:

- a. Yleinen ryhmäpoikkeusasetus: Koska rahoitusväline sisältää valtiontukea yksityisten yhteissijoittajien tasolla, kyseinen valtiontuki voi olla sisämarkkinoille soveltuvaa ainoastaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan tapauksessa. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan noudattamiseksi on noudatettava kaikkia yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen horisontaalisia edellytyksiä ja 21 artiklan erityisehtoja. Väline voi esimerkiksi kohdistua vain varhaisvaiheen pk-yrityksiin, ja sen on houkuteltava vähintään 30 prosenttia yksityistä pääomaa.
- b. Riskirahoitussuuntaviivat: Jos rahoitusväline ei täytä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan edellytyksiä, siitä voidaan ilmoittaa komissiolle. Tällöin komissio arvioi toimenpidettä riskirahoitussuuntaviivojen perusteella.

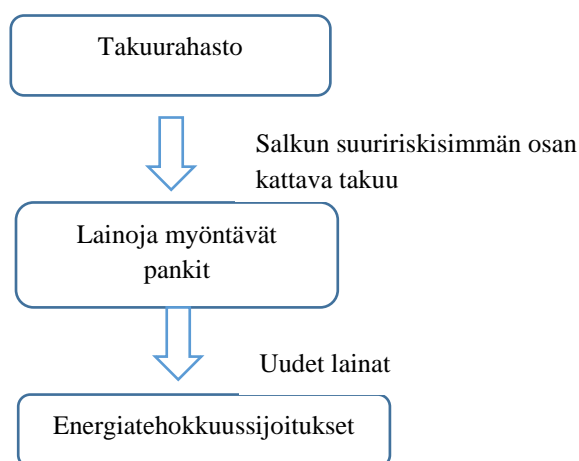
4.2. Ylärajalliset salkun takausvälineet energiatehokkuussijoituksia varten

Energiatehokkuussijoitusten tukemiseksi jäsenvaltio perustaa takuurahaston, jota hallinnoi kansallinen kehitys pankki.

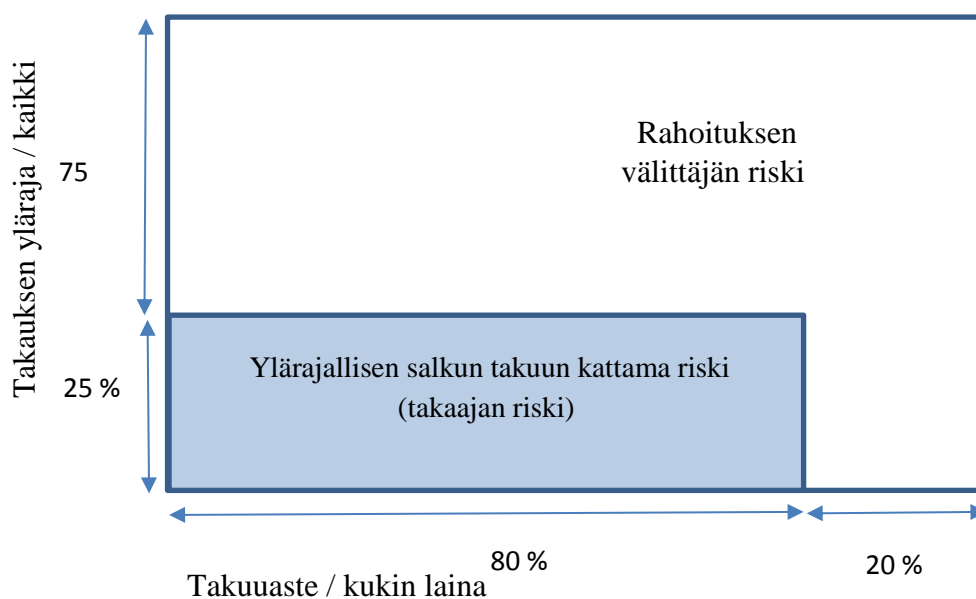
Takuurahasto tarjoaa rahoituksen välittäjille ylärajallisia takauksia yritysten energiatehokkuusinwestointeihin tarkoitettujen uusien lainojen salkussa, jonka takausaste on 80 prosenttia, laina kerrallaan -periaatteella yhteensä enintään 25 prosenttia koko lainasalkusta. Takaus myönnetään maksutta (esimerkiksi rahoituksen välittäjät eivät maksa takausmaksua).

Lopulliset tuensaajat ovat luonnollisten henkilöiden (jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa) ja pk-yritysten yhdistelmä.

Kaavio 8: Salkun takausvälineet energiatehokkuussijoituksia varten

Kaavio 9: Graafinen esitys ylärajallisesta salkun takuusta

Onko kyseessä valtiontuki?

Arviointi takuurahaston täytäntöönpanosta vastaavan elimen tasolla (takuurahasto)

- Takuurahaston täytäntöönpanosta vastaavan elimen korvaus. Koska takuurahastoa hallinnoiva kansallinen kehitys pankki nimetään (ei kilpailuun perustuvaa valintamenettelyä) tekemällä sopimus suoraan ja se harjoittaa taloudellista toimintaa, ei voida olettaa, että sen korvaus olisi markkinaehtoinen. Tällöin jäsenvaltion on tehtävä vertailuanalyysi ja vahvistettava korvaus markkinakäytännön mukaisesti tai vahvistettava korvaus yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ja asiaa koskevien valtiontukisääntöjen mukaisesti. Siinä tapauksessa tällä tasolla ei esiinny valtiontukea.
- ERI-rahastojen varojen rahoitusosuus (pääoman lisäys) takuurahastoon. Takuurahasto perustetaan erilliseksi oikeushenkilöksi, varainhoitotiliksi tai erilliseksi rahoitusrakenteeksi, ja se on vain väline, jolla varoja siirretään eteenpäin tukiketjun loppupäätä kohti. Näin ollen se ei ole valtiontuen saaja.

Arviointi kaupallisia lainoja myöntävien rahoituksen välittäjien (pankit) tasolla

- Ylärajallisen salkun takauksen myöntäminen kaupallisia lainoja myöntäville pankeille. Pankit pitävät itsellään vähintään 20 prosenttia riskistä, mikä on takaustiedonannon mukaista. Koska takuu on kuitenkin maksuton, sen ei voida katsoa olevan markkinaolosuhteiden mukainen. Näin ollen se voisi periaatteessa olla valtiontukea rahoituksen välittäjille.
- Jos pankit kuitenkin siirtävät tuen kokonaan lopullisille tuensaajille, pankkien tasolle ei jää yhtään valtiontukea. Tällaista tuen kokonaan siirtämistä varten pankin saaman ylärajallisen salkun takauksen tukiosuus on määritettävä (kansallisen kehitys pankin perimän nollatakuumaksun ja markkinamaksun välinen erotus) ja lainakorkojen vastaavaa alennusta (joka on sama määrä kuin pankin saama tuki) sovelletaan lopullisiin tuensaajiin. Jos kumpikin kumoaa toisensa, tuen siirtäminen kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille on osoitettu.

- On haastavaa laskea takausmaksun puuttumisesta johtuva tukiosuus, koska se kattaa vain osan pankkien mahdollisesti saamista tuista. Takaustiedonannossa ei esitetä konkreettisia ohjeita salkkutakausten (rajattujen tai rajaamattomien) markkinakuvaajista, mutta siinä vahvistetaan yleinen periaate eli se, että takauksen on oltava omarahoitteinen ja että maksun on heijastettava salkun riskiä.
- Epäselvissä tapauksissa ja siinä tapauksessa, että rahoitusvälineen rakenne on monimutkaisempi, jäsenvaltioiden on ilmoitettava menetelmä, jolla määritellään kyseessä olevien takausten ja transaktioiden tyypit.

Arviointi lopullisten tuensaajien tasolla

- Tuki siirretään eteenpäin markkinakorkoja alemmilla lainakoroilla. Jos lopulliset tuensaajat ovat yrityksiä ja jos tuen määrä ylittää vähämerkityksisen tuen enimmäismäärän, rahoituksen välittäjien myöntämät lainat sisältävät valtiontukea.

Onko valtiontuki sääntöjenmukaista?

- Jos tuki on läpinäkyvää ja kokonaisuudessaan siirrettyä, sen voidaan katsoa olevan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 39 artiklan edellytysten mukaista.

4.3. Mikroluottoväline uusille yrityksille

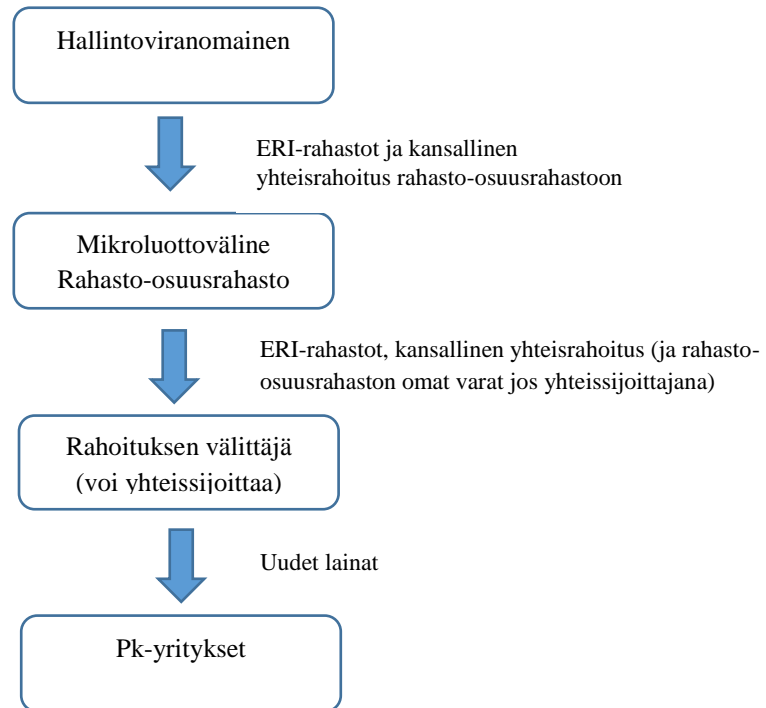
Mikroluottovälineellä parannetaan lainojen saatavuutta mikro- ja pk-yritysten rahoitusmarkkinoilla myöntämällä näille yrityksille lainoja alennetuilla koroilla. Suurin osa lopullisista tuensaajista on pieniä yrityksiä, joilla on vaikeuksia saada rahoitusta niiden toiminnan rajallisen koon ja/tai luottohistorian puuttumisen vuoksi. Mikroluottovälineellä pyritään tukemaan erityisesti nuoria ja työttömiä yritysten perustamisessa. Hallintoviranomainen myöntää rahoitusta rahasto-osuusrahastolle, joka valitsee rahoituksen välittäjät (pankit), jotka valitsevat edelleen lopulliset tuensaajat. Rahasto-osuusrahasto ja rahoituksen välittäjät voivat päättää yhteissijoittaa tähän mikroluottovälineeseen.

Onko kyseessä valtiontuki?

Arviointi rahasto-osuusrahaston tasolla

- Rahasto-osuusrahaston hoitaja on yksityinen taho. Rahasto-osuusrahaston hoitajan korvaus ei ole valtiontukea, jos todetaan, että hoitajan korvaus on markkinakäytännön mukainen (esimerkiksi jos se on verrattavissa siihen, mitä samalla alalla toimivat yksityiset rahastot veloittavat) tai jos se on vahvistettu yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisesti, jossa kuvataan markkinakorvaus vastaavissa tilanteissa.

Kaavio 10: Mikroluottoväline pk-yrityksiä varten

Arviointi rahoituksen välittäjän tasolla

- Jos pankit eivät yhteissijoita tasavertaisin ehdoin, pankkien korot toimivat markkinakorko vertailuarvona, jonka perusteella tuki määritetään. Vaihtoehtoisesti markkinakorko määritetään viitekorkotiedonannon mukaisesti. BAE:n määrittämiseksi ERI-rahastojen rahoituksesta perittävää todellista korkoa on verrattava joko pankkien käytäntöön perustuvaan markkinakorkoon tai viitekorkotiedonannossa esitettyihin markkinakuvaajiin.
- Vaikka korko ei olisikaan markkinaehtoinen, rahoituksen välittäjien tasolla ei esiinny valtiontukea, jos tukiosuus siirretään kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille. Tämän varmistamiseksi tuen määrä on määritettävä (etuoikeusluokkiin jaettu tai niihin jakamaton rakenne) ja sen siirtomekanismi on osoitettava (esimerkiksi lopullisen tuensaajan lainakorkoja olisi alennettava samalla tukimäärällä, jonka rahoituksen välittäjä on saanut).

Arviointi lopullisten tuensaajien tasolla

- Jos tukea esiintyy rahoituksen välittäjän tasolla, tukea esiintyy lopullisen tuensaajan tasolla.
- Kun tukea siirretään eteenpäin esimerkiksi alentamalla korkoja markkinakorkoihin verrattuna, toimenpide ei sisällä valtiontukea, jos lopullinen tuensaaja ei harjoita taloudellista toimintaa tai jos toiminta on puhtaasti paikallista, jolloin toimenpide ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, tai jos tuki on vähämerkityksistä. Edellä olevassa esimerkissä lopulliset tuensaajat (työttömien nuorten luomat yritykset) ovat yrityksiä, mutta markkinoita edullisemmin tarjottu mikroluotto on vähämerkityksistä tukea (joko BAE tai koko mikroluotto noudattaa safe harbour -säännöksen mukaista vähämerkityksinen tuen enimmäismäärää), minkä vuoksi tällaisen tuen ei katsota olevan valtiontukea.

Lyhenneluettelo

BAE	bruttoavustusekvivalentti
CDR	komission delegoitu asetus
COSME-ohjelma	yriytysten kilpailukykyä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma
CPR	yhteisiä säännöksiä koskeva asetus
EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EBRD	Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki
EIP-ryhmä	Euroopan investointipankkir ryhmä
EIR	Euroopan investointirahasto
ESIR	Euroopan strategisten investointien rahasto
ERI-rahastot	Euroopan rakenne- ja investointirahastot
EU	Euroopan unioni
Euratom	Euroopan atomienergiayhteisö
FI	rahoitusvälineet

FLP	Family Limited Partnership (perheomistuksessa oleva kommandiittiyhtiö)
FOF	rahasto-osuusrahasto
FR	varainhoitoasetus
GBER	yleinen ryhmäpoikkeusasetus
GN	takaustiedonanto
IFI	kansainvälinen rahoituslaitos
maaseuturahasto	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
MEO	markkinatoimija
MS	jäsenvaltiot
NOA	tiedonanto valtiontuen käsitteestä
NPB	kansallinen kehityspankki
NPV	nettonykyarvo
Pk-yritykset	Pienet ja keskisuuret yritykset
RFG	riskirahoitussuuntaviivat

RRC	viitekorkotiedonanto
SWD	komission yksiköiden valmisteluasiakirja
SEUT	sopimus Euroopan unionin toiminnasta
VC	riskipääoma

Luettelo säädöksistä

ja viittausten sivunumerot

Säädöksen koko nimi	Sivu
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta	s. 4
Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (konsolidoitu toisinto) (EUVL C 326, 26.10.2012)	s. 5
Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä (EUVL C 262, 19.7.2016)	s. 5
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013)	s. 6 ja 7
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018)	s. 6 ja 7
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1301/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastosta ja Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitetta koskevista erityissäännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1080/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013)	s. 6
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 508/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta (EUVL L 149, 20.5.2014).	s. 6 ja 7
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1291/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta ”Horisontti 2020” (2014–2020) ja päätöksen N:o 1982/2006/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 347, 20.12.2013)	s. 9

Komission täytäntöönpanopäätös, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja koheesiorahaston Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisten kokonaisuutensa jäsenvaltiokohtaisen vuosijakauman, nuorisotyöllisyysaloitteen erityismäärärahojen jäsenvaltiokohtaisen vuosijakauman ja tukikelpoisten alueiden luettelon sekä kunkin jäsenvaltion koheesio- ja rakennerahastomäärärahoista Verkojen Eurooppa -välineelle ja vähävaraisimmille suunnattuun apuun siirrettävien määrien vahvistamisesta kaudelle 2014–2020 (tiedoksiannettu numerolla C(2014) 2082), EUVL L 104, 8.4.2014)	s. 8
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/1017, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2015, Euroopan strategisten investointien rahastosta, Euroopan investointineuvontakeskuksesta ja Euroopan investointihankeportaalista sekä asetusten (EU) N:o 1291/2013 ja (EU) N:o 1316/2013 muuttamisesta – Euroopan strategisten investointien rahasto (EUVL L 169, 1.7.2015)	s. 9
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1287/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yritysten kilpailukykyä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan ohjelman (COSME) (2014–2020) perustamisesta ja päätöksen N:o 1639/2006/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 347, 20.12.2013)	s. 10
Komission asetus (EU) N:o 717/2014, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla (EUVL L 190, 28.6.2014)	s. 14
Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtioneuvostoon takauksina (EUVL C 155, 20.6.2008), sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla Oikaistaan komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtioneuvostoon takauksina (EUVL C 244, 25.9.2008)	s. 13
Komission asetus (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 352, 24.12.2013)	s. 14
Komission asetus (EU) N:o 1408/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla (EUVL L 352, 24.12.2013)	s. 14
Komission asetus (EY) N:o 875/2007, annettu 24 päivänä heinäkuuta 2007, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastusalalla ja asetuksen (EY) N:o 1860/2004 muuttamisesta (EUVL L 193, 25.7.2007)	s. 14
Komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014)	s. 15
Komission asetus (EU) N:o 1388/2014, annettu 16 päivänä joulukuuta 2014, tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 369, 24.12.2014)	s. 15

Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 187, 26.6.2014)	s. 15
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 964/2014, annettu 11 päivänä syyskuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 soveltamissäännöistä rahoitusvälineitä koskevien vakioehtojen ja -edellytysten osalta (EUVL L 271, 12.9.2014)	s. 16
Komission delegoitu asetus (EU) N:o 480/2014, annettu 3 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 täydentämisestä (EUVL L 138, 13.5.2014)	s. 20
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 94, 28.3.2014)	s. 20
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 94, 28.3.2014)	s. 20
Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi (EUVL C 19, 22.1.2014)	s. 12 ja 23
Komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (EUVL C 14, 19.1.2008)	s. 13 ja 23